

REDAKCJA
tel. 662 061 331

ODWIEDŹ NASZ PORTAL

WĄBRZEŹNO- CWA.PL

**Bieżące informacje
z regionu
pod Twoją ręką**

tel. 516 836 355

**Tanie Dachy
Jabłonowo**

sprzedaż - pomiar - montaż

• Dachy • Rynny • Akcesoria
• Garaże • Okna
• Obróbki blacharskie

GMINA RYŃSK

**Sprawdzali wiedzę
pożarniczą**

str. 4 - Aktualności

**GMINA PŁUŻNICA/
WĄBRZEŹNO**

**Intensywne spotkanie
młodzieży**

str. 5 - Aktualności

CZWARTEK

3 KWIETNIA 2025

ISSN: 2080-0878

2,99 zł

w tym 5% VAT

nr 7/2025 (824)

CWA

DWUTYGODNIK REGIONU WĄBRZESKIEGO

W oczekiwaniu na transplantację serca

POWIAT ➤ Chłopiec po przejściach potrzebuje wsparcia, czekając na przeszczep. Nauczycielka Jakuba Kotowskiego, za zgodą rodziców swojego ucznia, przedstawia szczegółowo jego historię i apeluje: „Pomóżmy Kubie w oczekiwaniu na życie”

Pomóżmy rodzinie Kubie, by mogli skupić się na tym, co najważniejsze! Wspomóżmy rodzinę finansowo, by w obliczu wielkiego dramatu nie musieli myśleć, czy wystarczy pieniędzy na lekarstwa dla chłopca, odwiedzenie go w szpitalu, czy kupienie mu ulubionych smakołyków. A wydatki niestety są ogromne i nadal będą, do czasu przeszczepu serca Kuba

musi przebywać w szpitalu, a po nim czeka go długa rekonwalescencja i leki, które będzie przyjmował do końca swojego nowego życia.

Poznajcie Jego historię

Jakub Kotowski urodził się 8.01.2012 r. w Szpitalu Bielańskim w Warszawie. Już w 17. tygodniu ciąży rodzice dowiedzieli się o ciężkiej wadzie serca swojego

syna. Ta wrodzona wada serca pod postacią zespołu hipoplazji lewego serca (HLHS - niedorozwój lewej komory). W 23. tygodniu ciąży został przeprowadzony zabieg, prenatalna plastyka balonowa zastawki aortalnej. Po narodzinach Kuba z mamą zostali przewiezieni do Centrum Zdrowia Dziecka w Warszawie. Pierwsza operacja po urodzeniu odbyła się 26.01.2012 r. – operacja Norwooda w modyfikacji Sano – wycięcie przegrody międzyprzedsionkowej w krążeniu zewnątrzustrojowym. Stan Kubie był bardzo ciężki, wykonano więc także dwa cewnikowania serca. Własny dom zobaczył po raz pierwszy po trzech miesiącach pobytu z mamą w szpitalu. W domu rodzinnym czekał na niego tata i trójka wspaniałego rodzeństwa.

29.07.2013 r. – gdy Kuba miał 19 miesięcy, odbyła się kolejna operacja. Była to operacja Glenna w krążeniu zewnątrzustrojowym z rewizją śródpiersia i wtórnym zaszcieniem mostka. Po 6 tygodniach Kuba wrócił z mamą do domu, zaczęła się długa i trudna rehabilitacja, wiele wizyt kontrolnych i walka o szeroko rozumiany rozwój chłopca.

Gdy skończył 7,5 roku, został zakwalifikowany do kolejnego etapu leczenia operacyjnego. 5.08.2019 r. w Centrum Zdrowia

Dziecka w Warszawie Kuba przeszedł zewnątrz sercową operację Fontana, a trzy dni później kolejne zabiegi: przezskórną angioplastykę balonową BPA i implantację stentu wewnątrznaczyniowego. Od tego czasu Jakub z rodzicami wielokrotnie przyjeżdżał do Warszawy na badania kontrolne. Z powodu ciężkiej niewydolności serca każda infekcja była i jest dla Kubie wielkim zagrożeniem, dlatego nie może chodzić do szkoły i od wielu lat jest nauczany indywidualnie w domu rodzinnym.

Wydawało się, że stan chłopca się stabilizuje, jednak tak niestety nie było. W roku 2023 Kuba został skierowany na Oddział Kliniczny Kardiologii Uniwersyteckiego Centrum Klinicznego Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego z rozpoznaniem wrodzonych wad rozwojowych zastawki, aorty i zastawki dwudzielnej, a także zespołu niedorozwoju lewej części serca. To tam 10.07.2023 r. przeszedł zabieg cewnikowania serca i zabieg doposzerzenia stentu w LPA. Stan Jakuba wciąż był jednak ciężki, zagrożający życiu, dlatego 19.07.2023 r. konieczna była wielogodzinna operacja – wycięcie tętniaka łuku aorty, odcięcie naczynia dogłowe z fragmentem aorty, odcięcie tętnicy podobojczykowej lewą, szwem ciągłym zszyto płatki za-

stawki aortalnej. Wykonano protezę obejmującą zastawkę aortalną i neoaortalną.

Dwa dni później konieczna była rewizja operacji. Wszystko to było bardzo trudnym i skomplikowanym zabiegiem, jednak wszystko ma sens, gdy trzeba ratować życie. To właśnie wtedy Kuba i jego mama poznali wspaniałych ludzi. Lekarką prowadzącą była dr n. med. Barbara Motylewicz, specjalistka chirurgii dziecięcej. Prof. dr hab. n. med. Mariusz Kuśmierczyk wraz z dr n. med. Michałem Buczyńskim przeprowadzili skomplikowaną, wielogodziną operację. To najwyższej klasy specjaliści kardiologii o światowej renomie. Kuba i jego mama stwierdzają, że wszyscy lekarze tam pracujący to wspaniali ludzie, których celem nadrzędnym jest dobro pacjenta. Jakub został nawet „asystentem” swojej doktor Barbary Motylewicz, która obdarzyła go szczerą sympatią.

Kuby po prostu nie można nie lubić. Taki już jest, zjednuje sobie wszystkich poznanych ludzi. Cały personel medyczny, z którym Kuba zetknął się w lipcu 2023 r. w Uniwersyteckim Centrum Klinicznym WUM to doskonali, kompetentni fachowcy, a przede wszystkim wspaniali ludzie.

dokończenie na str. 2

Można zgłaszać zasłużonych

WĄBRZEŻNO ➤ – Jeżeli znacie osobę, firmę, stowarzyszenie, organizację, która w sposób szczególny przysłużyła się w jakiejś dziedzinie życia społecznego czy gospodarczego naszego miasta i chcecie jej podziękować – wskażcie ją. Dzięki Waszej rekomendacji najaktywniejsi mieszkańcy Wąbrzeźna, niosący innym pomoc i wsparcie zostaną wyróżnieni prestiżową nagrodą Burmistrza Wąbrzeźna podczas Dni Wąbrzeźna – apeluje Urząd Miasta Wąbrzeźno

Statuetki Burmistrza Wąbrzeźna – to prestiżowe wyróżnienia, które przyznawane są za szczególne dokonania w ważnych dziedzinach naszego życia społecznego. Mogą być przyznane za: wspieranie finansowe, rzeczowe i organizacyjne rozwoju kultury i sportu w mieście (Mecenas Kultury i Sportu), dynamiczny rozwój gospodarczy,

szczególne osiągnięcia i zasługi dla rozwoju miasta, promowanie miasta w kraju i za granicą (Lider Przedsiębiorczości), wkład w rozwój idei społeczeństwa obywatelskiego w mieście, wybitną działalność charytatywną i filantropijną (Aktywny Obywatel/Aktywna Organizacja) oraz za szczególne osiągnięcia i zasługi dla miasta i jego mieszkańców,

promowanie miasta i popularyzowanie osiągnięć jego mieszkańców przez osoby lub instytucje spoza Wąbrzeźna (Nagroda Specjalna).

Wnioski (rekomendacje) o przyznanie statuetek mogą składać wszyscy zainteresowani – organy i jednostki samorządowe, organizacje pozarządowe, osoby prawne, jak również osoby fizyczne. Zgodnie

z regulaminem, o wyborze kandydatur zdecyduje Kapituła Konkursowa. Nagrodę Specjalną natomiast przyznaje burmistrz Wąbrzeźna. – Czekamy na Państwa rekomendacje! Kandydatów do nagród wskazujemy za pomocą formularza wniosku. Druk dostępny jest w Wydziale Promocji Współpracy i Sportu (ul. Matejki 13, I piętro) lub

do pobrania na naszej stronie internetowej – podaje ratusz.

Jeśli statuetka miałaby być wręczona podczas tegorocznych Dni Wąbrzeźna, wniosek należy złożyć do 15 maja 2025 r. Regulamin i wzór wniosku o przyznanie statuetki Burmistrza Wąbrzeźna dostępne są na wabrzezno.com.

(ak)

Powiat

W oczekiwaniu na transplantację serca

dokończenie ze str. 1

Po długiej rehabilitacji, licznych badaniach i wizytach kontrolnych Jakub mógł wrócić do własnych zajęć i dalszej edukacji. Jest doskonałym uczniem ze średnią ocen 5,44 w klasie IV. Jest lubiany przez swoich nauczycieli, koleżanki i kolegów z klasy, z którymi niestety ma sporadyczny kontakt. Dzięki wielkiemu zaangażowaniu wychowawczyń kontakt ten jest podtrzymywany przez spotkania online z klasą, a nawet wizyty pod oknem pokoju Kuby w domu! Dyrektor szkoły robi wszystko, by edukacja Kuby była jak najlepiej zorganizowana i jak najmniej obciążająca dla chłopca, który jest wzorowym uczniem i dumą szkoły.

Kubę ciągnie do rówieśników, przecież to zwyczajny nastoletni chłopiec. Lubi się uczyć, ma swoje pasje, „palcem po mapie” zwiedził całą Europę, ma swoich internetowych idoli, bardzo dobrze zna się na autach (zwłaszcza samochodach ciężarowych), jest też ministrantem w swoim kościele. Lubi jeździć na rowerze i na hulajnodze, lubi także gry komputerowe, niestety grać już nie może, bo nawet niewielkie emo-

cje związane z grami negatywnie wpływają na jego chore serce.

Być może wszystko mogłoby nadal tak wyglądać, gdyby nie infekcja COVID-19. Z tego powodu Jakub z mamą znaleźli się w Wojewódzkim Szpitalu Zespolonym w Toruniu na Oddziale Pediatrii, Alergologii i Kardiologii dziecięcej. W szpitalu tym Kuba przebywał od 14.02.2025 r. do 7.03.2025 r. W wyniku infekcji do silnej niewydolności serca doszło w odczynie. 7.03.2025 r. Kuba z mamą transportem medycznym pojechali do Warszawy, do Uniwersyteckiego Centrum Klinicznego WUM na Oddział Kardiologii Dziecięcej. Po licznych badaniach okazało się, że jedynym ratunkiem dla Jakuba jest transplantacja serca, a do tego czasu chłopiec i jego mama pozostają w szpitalu w Warszawie, odległym od domu ponad 250 kilometrów.

Kuba to zwyczajny nastolatek, ale niezwykle człowiek. Nawet teraz swoim stanem i słabością organizmu nie chce martwić swoich bliskich mimo, że cały czas jest podłączony do aparatury. Wciąż myśli o innych! Swoją wewnętrzną siłą, wolą walki, odwagą, pogodą ducha, wrażliwością i empatią mógłby ob-

dzielić wielu zdrowych, dorosłych ludzi. Jego powiedzonka wynikające z ogromnego poczucia humoru stały się viralami, często powtarzanymi przez przyjaciół rodziny.

Rodzeństwo Kuby to dwóch starszych braci i siostra. Bardzo go kochają, zrobiliby dla niego wszystko, ale jednego zrobić nie mogą. Nie mogą dać mu serca. Ani najstarszy brat – kierowca z pasją, ani średni – student i żołnierz, ani siostra – uczennica i harcerka. Tata Jakuba od prawie roku sam zmagając się z groźnym przeciwnikiem – choruje onkologicznie i każdego dnia walczy o zdrowie. Przebywa na zasiłku rehabilitacyjnym, jednak po jego zakończeniu powrót do pracy w zawodzie będzie niemożliwy. Ze względu na rodzaj choroby, nawet w przypadku wyzdrowienia wiele rodzajów pracy będzie poza jego możliwościami. Mama to superbohaterka dnia codziennego. Wiele długich miesięcy spędziła z synkiem w szpitalu. Drżąc o życie Kuby, martwiła się o pozostałe swoje dzieci. Jest nie tylko mamą, która w każdej minucie, godzinie i dobie jest razem z Kubą. Jak trzeba jest pielęgniarką, opiekunką medyczną, psychologką – każdym po trochu. Jej miłość pokonuje wszystkie przeszkody i bariery. Mama i Kuba są razem podczas badań, zabiegów, rozmów z lekarzami. Razem płaczą i razem się modlą – razem zmagają się ze smutkiem przeplatany nadzieją.

To właśnie Kuba i jego mama proszą, by jak najwięcej mówić o transplantologii, dziedzinie medycyny, która ratuje życie i daje nadzieję ludziom, dla których inne metody leczenia nie są już skuteczne. Przeszczep narządu może oznaczać nie tylko przedłużenie życia, ale też jego całkowitą odmianę i powrót do zdrowia. Dzięki postępowi nauki i technologii coraz więcej osób

otrzymuje szansę na nowe życie. Przeszczepy dają nadzieję tym, dla których medycyna bez transplantacji byłaby bezradna. Jednym z największych osiągnięć transplantologii jest przeszczep serca. Każdego roku setki osób w Polsce oczekują na nowe serce, które pozwoli im normalnie funkcjonować, oddychać pełną piersią, chodzić na spacer i cieszyć się czasem spędzonym z bliskimi.

Każdy z nas może kiedyś stanąć po jednej lub drugiej stronie – jako osoba potrzebująca przeszczepu albo jako potencjalny dawca. Dlatego warto o tym rozmawiać i uświadamiać sobie, jak wiele możemy zrobić dla innych i wspierać rozwój tej niezwyklej gałęzi medycyny. To dzięki transplantologii niemożliwe staje się możliwe, życie dostaje drugą szansę. Wspieranie transplantologii to wspieranie nauki, postępu i przede wszystkim ludzkiego życia. Aby transplantacje mogły uratować jak najwięcej ludzi, potrzebna jest społeczna świadomość i zgoda na oddawanie narządów po śmierci.

Popieranie transplantologii to popieranie życia, zdrowia i przyszłości dla tych, którzy bez przeszczepu tej przyszłości by nie mieli. Transplantologia pokazuje jak ogromne znaczenie ma ludzka solidarność i gotowość pomagania innym. W licznych wywiadach profesor Mariusz Kuśmierczyk mówi o setkach dokonanych transplantacji przez siebie i swój zespół. Pamięta swoich pacjentów, śledzi ich dalsze losy i mówi o tym, jak zmieniło się ich życie po przeszczepie serca, oczywiście na lepsze.

Profesor Mariusz Kuśmierczyk i doktor Michał Buczyński to nadzieja dla Kuby na życie. Do tego momentu zostanie w szpitalu, z mamą, ale daleko od domu, rodzeństwa, taty, przyjaciół, szkoły, kościoła, na-

wet ukochanego psiaka. Cały czas podpięty do aparatury i leków ratujących życie. Ilość lekarstw, które otrzymał i nadal otrzymuje Kuba w ciągu swojego 13-letniego życia na pewno utworzyłaby górę większą od jego domu.

Pomóżmy Kubie w czekaniu na „życie”. Pomóżmy rodzinie Kuby, by mogli skupić się na tym, co najważniejsze. Wspomóżmy Rodzinę finansowo, by w obliczu dramatu nie musieli myśleć, czy wystarczy pieniędzy na lekarstwa dla Kuby, odwiedzenie go w szpitalu czy kupienie mu ulubionych smakołyków. W czasie swojego młodziutkiego życia Kuba tak wiele czasu spędził w szpitalach, poddając się bolesnym zabiegom i operacjom, tak często był daleko od domu, „zwykłego życia” i przyjaciół, a i tak wiele jeszcze przed nim...

– Oby przeszczep odbył się jak najprędzej, ale nawet po nim znów czeka go szpital, lekarstwa, rekonwalescencja i rehabilitacja. Wielkie sprawy i wielkie wydatki. Sprawmy, by życie rodziny Kuby stało się choć odrobinę łatwiejsze. Ludzie są do brzy, a dobro do nas wraca! – apeluje nauczycielka.

Sporo osób zaangażowanych w akcję dla Kubusia nie kryje wzruszenia i determinacji w działaniu. Wszyscy są zgodni w przeświadczeniu, że trzeba zrobić wszystko, żeby Jakub przetrwał w dobrym stanie zdrowotnym do momentu przeszczepu serca. Wielu z nich czekało z rozliczeniem skarbowym do momentu podania numeru KRS, który uzyskano w ostatni piątek (28.03. br.).

Numer KRS 0000396361, cel szczegółowy 0799593 Jakub w Fundacji Siepomaga <https://www.siepomaga.pl/jakub-kotowski>.

**Oprac. B. Walas
fot. nadesłane**

W obawie przed migrantami

REGION ➤ Planowane otwarcie Centrów Integracji Cudzoziemców w województwie kujawsko-pomorskim budzi coraz większe emocje. Władze zapewniają, że inicjatywa ma na celu pomoc obcokrajowcom w adaptacji, znalezieniu pracy i nauce języka, jednak wielu mieszkańców patrzy na ten projekt z dużą rezerwą

Pojawiają się pytania o finansowanie takich placówek oraz ewentualne problemy społeczne, jakie mogą wynikać z napływu większej liczby migrantów. Mimo zapewnień, że tego typu placówki miałyby służyć integracji obcokrajowców, mało kto w to wierzy, patrząc na to, co dzieje się w krajach Europy Zachodniej. Wzrost przestępczości oraz nieudana asymilacja imigrantów w takich państwach jak Francja, Niemcy czy Szwecja budzą poważne wątpliwości, czy podobne rozwiązania sprawdzą się w Polsce.

Warto wspomnieć, iż w połowie 2026 roku zacznie obowiązywać tzw. Pakt Migracyjny, który wprowadza mechanizm obowiązkowej solidarności – przyjęcie migrantów lub wpłatę ekwiwalentu finansowego. Premier Donald Tusk sprzeciwia się obowiązkowej relokacji, deklarując, że Polska nie będzie przyjmować migrantów w ramach tego mechanizmu. Mimo tego unijni urzędnicy podkreślają, że wszystkie kraje członkowskie będą musiały stosować się do nowych zasad. W ostatnim czasie Niemcy odsyłają migrantów do Polski w ramach tzw. procedury dublińskiej, zgodnie z którą wniosek o azyl powinien być rozpatrywany w pierwszym kraju UE, do którego migrant dotarł. Oznacza

to, że osoby, które przedostały się do Niemiec przez Polskę, mogą być zwracane na jej terytorium.

Ludzie się boją

We Włocławku trwają protesty przeciwko planom utworzenia Centrum Integracji Cudzoziemców. Szczególnie aktywnie sprzeciwiają się temu miejscowi działacze Ruchu Narodowego, będącego częścią Konfederacji, którzy już od dłuższego czasu ostrzegają przed negatywnymi konsekwencjami takiej inwestycji. Pomimo zbierania podpisów i organizowania konferencji, ich wysiłki zostały przekreślone podczas ostatniej sesji rady miasta – projekt uchwały został wykreślony z porządku obrad, uniemożliwiając nawet podjęcie dyskusji na ten temat.

– Lokalni politycy z Platformy i Lewicy zarzucają nam, że temat tworzenia Centrów Integracji Cudzoziemców wykorzystujemy na potrzeby kampanii prezydenckiej, co nie jest prawdą. Petycje przeciwko CIC złożyliśmy do włocławskiego urzędu miasta miesiąc przed, zanim zostały ogłoszone wybory na prezydenta RP. To właśnie politycy PO i Lewicy bronią się rękami i nogami przed ujawnieniem prawdy, że Polskę czeka masowy napływ tysięcy imigrantów deportowanych z Europy zachodniej

na mocy Paktu Migracyjnego, bo ich kandydaci to popierają. Utworzenie CIC we Włocławku to wpuszczenie "konja trojańskiego" do naszego miasta – uważa Paweł Rudnicki z Ruchu Narodowego.

Wcześniej podobny wniosek został odrzucony przez władze sejmiku kujawsko-pomorskiego, co pokazuje, że sprzeciw mieszkańców jest ignorowany nie tylko na poziomie lokalnym, ale i regionalnym. Działacze Ruchu Narodowego nie poddają się i zapowiadają kolejne protesty oraz działania przeciwko powstaniu Centrów Integracji Cudzoziemców w naszym województwie. Zamierzają kontynuować swoją walkę i mobilizować mieszkańców do sprzeciwu wobec tej inicjatywy. Już w najbliższą niedzielę (6 kwietnia) w Toruniu odbędzie się jedno z tego typu przedsięwzięć.

– Politycy oraz toruńscy dygnitarze wciąż nie zdają sobie sprawy, jak wielu z nas sprzeciwia się prowadzeniu chorej polityki migracyjnej. Wyjdźmy w końcu z domów i zabierzmy głos. Tego dnia bądźmy razem i wyrażmy naszą dezaprobatę – zachęca do udziału w proteście Przemysław Binkowski z Ruchu Narodowego.

(AdWo)
fot. nadesłane

Powiat

Na sesji o bezrobociu

27 marca 2025 roku odbyła się XI sesja Rady Powiatu w Wąbrzeźnie. W pierwszej kolejności radni przyjęli proponowany porządek obrad oraz protokół z X sesji rady powiatu.

Następnie starosta wąbrzeski przedstawił informację z prac zarządu powiatu w okresie międzysesyjnym oraz z wykonania uchwał rady powiatu. Głos zabierała radna Jolanta Broniewska, poruszając kwestię ścieżki rowerowej przy obwodnicy.

– Kolejno Iwona Brodowska, dyrektor Powiatowego Urzędu Pracy przedłożyła radzie powiatu informację o sytuacji bezrobocia w powiecie wąbrzeskim oraz aktywizacji lokalnego rynku pracy w 2024 r. Radny Rafał Zarzeczny poruszył kwestię organizowania giełd pracy. W dalszej części radni zapoznali się ze sprawozdaniem z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie za 2024 r. przedstawionym przez dyrektora PCPR Justynę Przybyłowską – podaje Starostwo Powiatowe w Wąbrzeźnie. – Starosta wąbrzeski i przewodniczący rady powia-

tu podziękowali dyrektora PUP i dyrektora PCPR za współpracę i osiągnięte efekty oraz życzyli dalszych sukcesów.

Podczas posiedzenia rada powiatu podjęła trzy uchwały. Pierwsza z nich dotyczyła określenia zadań, na które przeznaczona jest środki Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych przekazane na zadania w zakresie rehabilitacji zawodowej i społecznej na rok 2025. Radni dokonali także zmian wieloletniej prognozy finansowej Powiatu Wąbrzeskiego na lata 2025-2035 oraz budżetu powiatu na rok 2025. Wobec braku wolnych wniosków i oświadczeń ze strony radnych obrady XI sesji Rady Powiatu w Wąbrzeźnie zostały zakończone.

(red)
fot. Powiat Wąbrzeski

OGŁOSZENIE

Opiekun osoby starszej

Praca na terenie Niemiec

784 - 407 - 324

Sprawdzali wiedzę pożarniczą

GMINA RYŃSK ➤ 26 marca 2025 r. w świetlicy w Zieleniu odbyły się gminne eliminacje Ogólnopolskiego Turnieju Wiedzy Pożarniczej „Młodzież Zapobiega Pożarom”

Celem turnieju jest popularyzowanie przepisów i kształtowanie umiejętności w zakresie ochrony ludności, ekologii, ratownictwa i ochrony przeciwpożarowej. W szczególności służy popularyzowaniu wśród dzieci i młodzieży wiedzy ze znajomości przepisów przeciwpożarowych, zasad postępowania na wypadek pożaru, wiedzy na temat techniki pożarniczej, organizacji ochrony przeciwpożarowej, szeroko rozumianego ratownictwa oraz wiedzy z zakresu bezpieczeństwa powszechnego, a także historii i tradycji ruchu strażackiego.

Nad przebiegiem turnieju czuwało jury w składzie: prze-

wodniczący – przedstawiciel Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Wąbrzeźnie – kpt. Tomasz Kowalik, sekretarz – Anna Kaczmarczyk oraz członkowie – komendant gminny ZOSP RP Marcin Milanik, druhowie Grzegorz Talkowski i Łukasz Gapiński.

– Młodzież wykazała się szeroką wiedzą m.in. z zakresu funkcjonowania Ochotniczych Straży Pożarnych i Państwowej Straży Pożarnej, udzielania pierwszej pomocy oraz budowy i rodzajów sprzętu pożarniczego. W konkursie wzięło udział 20 uczniów ze szkół podstawowych z terenu gminy Ryńsk w dwóch grupach wiekowych.

Zgodnie z regulaminem uczestnicy startują w dwóch grupach wiekowych. Eliminacje odbyły się w dwóch etapach: pisemnym i ustnym – informuje Urząd Gminy Ryńsk.

Uczniowie, którzy w swoich kategoriach zajęli I i II miejsca, będą reprezentować gminę w etapie powiatowym Ogólnopolskiego Turnieju Wiedzy Pożarniczej.

Podczas przerwy w konkursie dzieci miały okazję zwiedzić remizę Ochotniczej Straży Pożarnej w Zieleniu. Wszyscy uczestnicy biorący udział w turnieju otrzymali dyplomy i nagrody.

(ak), fot. UG Ryńsk

WYNIKI PRZEDSTAWIAŁY SIĘ NASTĘPUJĄCO:

W I grupie wiekowej (uczniowie klas I-IV szkoły podstawowej):

I miejsce – Amelia Demska – uczennica Szkoły Podstawowej w Zieleniu,

II miejsce – Lena Popielec – uczennica Szkoły Podstawowej w Zieleniu,

W II grupie wiekowej (uczniowie klas V-VIII szkoły podstawowej):

I miejsce – Agata Stefańska – uczennica Szkoły Podstawowej w Myśliwcu,

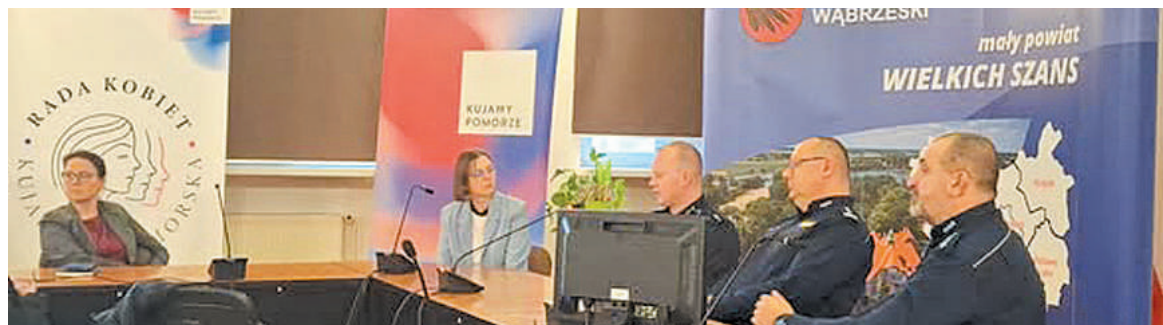
II miejsce – Emilia Barańska – uczennica Szkoły Podstawowej w Myśliwcu.

Powiat

Równość praw kobiet i mężczyzn

Tytułowy temat był przedmiotem spotkania zorganizowanego 26 marca br. w Starostwie Powiatowym w Wąbrzeźnie.

Kwestia równości praw zainteresowała wiele osób, co było widać w dużej frekwencji. – Bogata i wielowątkowa dyskusja, w którą zaangażowała się tak liczna grupa uczestników spotkania, świadczy o wadze tematu będącego przedmiotem naszej debaty – informuje wicestarosta Gizela Pijar.

Debatę, której wprowadzeniem był fragment filmu pt. „Jutro będzie nasze” w reżyserii Paoli Cortellesi, moderowała Katarzyna

Pągowska z Kujawsko-Pomorskiej Rady Kobiet. W panelu dyskusyjnym dotyczącym problemu przemocy domowej, odpowiedzi na pytania padające ze strony moderatora i uczestników spotkania udzielali przedstawiciele struktur samorządowych, pomocy społecznej i policji.

Prezentowane zostały działania jakie podejmują poszczególne środowiska na rzecz osób poszkodowanych. Dyskusja, w którą

chętnie włączyli się obecni na spotkaniu mieszkańcy powiatu, pokazała jak bardzo istotnym zagadnieniem jest wiedza, w jaki sposób można pomóc osobom doświadczonym przez los oraz gdzie szukać pomocy i wsparcia.

Całe wydarzenie zostało dofinansowane ze środków samorządu województwa kujawsko-pomorskiego.

Oprac. B. Walas
fot. nadesłane

Intensywne spotkanie młodzieży

GMINA PŁUŻNICA/WĄBRZEŻNO ➤ W Przystani Sportów Wodnych w Wąbrzeźnie odbyła się w sobotę 22 marca br. wizyta studyjna zorganizowana w ramach projektu „Euro-rządni lokalnie” dla organizacji pozarządowych województwa kujawsko-pomorskiego

Przewodnim tematem sobotniej wizyty studyjnej było zaangażowanie młodzieży w życie lokalne. To był intensywny dzień, pełen inspirujących rozmów i wymiany doświadczeń. Do Wąbrzeźna i Wielkądza przyjechali przedstawiciele organizacji z Małego Mędromierza, Papowa Biskupiego, Unisławia i Karbowa. Przedstawiciele Młodzieżowej Rady Wąbrzeźna opowiedzieli o swoich działaniach, w tym: udziale w konsultowaniu pomysłów miasta dotyczących parku rozrywki dla dzieci i młodzieży na Podzamczu w Wąbrzeźnie; przeprowadzaniu konsultacji wśród młodzieży na temat poczucia bezpieczeństwa w mieście; obecnie trwającym procesie konsultacji dotyczących powstania Centrum Młodzieżowego w Wąbrzeźnie.

Przedstawiciele Eu-Teamu opowiedzieli o swojej roli w projekcie „Euro-rządni lokalnie”, w ramach którego uczestniczyli w inspirujących warsztatach, planowali podróż po małych miejscowościach woj. kujawsko-pomorskiego, napisali list otwarty do mieszkańców, przypominając o wartościach Unii Europejskiej, zor-

ganizowali dwie tury podróży po regionie, prowadząc animacje dla mieszkańców i prezentując galerię „Twórcze uczowanie europejskich wartości”. Odwiedzili też Europarlament w Brukseli, gdzie spotkali się z europosem i zwiedzili stolicę Unii Europejskiej.

Drużyna wizyty studyjnej odbyła się w Wielkądzu, gdzie przedstawiciele Stowarzyszenia Młodych – Youth Association opowiedzieli o swoich działaniach oraz o tym jak

włączają w nie lokalną społeczność. W trakcie tego wydarzenia przedstawione zostały dobre praktyki dotyczące wspierania młodzieży i angażowania jej w procesy decyzyjne na poziomie regionalnym. Projekt „Euro-rządni lokalnie” realizowany jest przez Stowarzyszenie Młodych Gmina Płużnica.

– Musimy dawać młodzieży jak najwięcej narzędzi umożliwiających włączanie się jej w procesy decyzyjne na szczeblu lokalnym. Młode pokolenie

jest naszą przyszłością. Niezbędnym jest więc podjęcie wszelkich działań budujących poczucie odpowiedzialności za tych, którzy niebawem wkroczą w dorosłe życie, za lokalną społeczność i jej rozwój – mówiła wicestarosta Gizela Pijar.

W spotkaniu wzięli też udział Małgorzata Biewald – przewodnicząca Rady Miasta Wąbrzeźno, radny miejski Grzegorz Banaś i opiekunka młodzieżowej rady Małgorzata Sukowska.

Głównym celem projektu „Euro-rządni lokalnie” jest promowanie praw i wartości Unii Europejskiej wśród mieszkańców małych miejscowości w województwie kujawsko-pomorskim oraz zwiększenie partycypacji obywatelskiej młodzieży. Jest to odpowiedź na niski poziom zaangażowania młodych ludzi w życie publiczne oraz rosnący eurosceptycyzm wśród mieszkańców mniejszych społeczności. Główne działania projektowe realizuje 14-osobowa grupa młodzieży – „EU-team”, która szerzy wartości UE i rozwija swoje kompetencje, m. in. poprzez działania edukacyjne, animacyjne i lobbystyczne.

W ramach projektu młodzież opracowała list otwarty do dorosłych, w którym przedstawiła najważniejsze wartości traktatów i Karty Praw Podstawowych UE, zorganizowali mobilną wystawę grafik na temat wartości UE, przeprowadzili spotkania edukacyjne w małych miejscowościach oraz wzięli udział w wizycie studyjnej do parlamentu w Brukseli.

**Oprac. i fot. B. Walas
oraz fot. nadesłane**

Wyprzedź raka!

Zrób bezpłatną mammografię

POWIAT ▶ W ostatnim czasie stacjonował w powiecie wąbrzeskim mammbus, w którym można wykonać bezpłatną mammografię. Narodowy Fundusz Zdrowia refunduje to badanie wszystkim kobietom między 45. a 74. rokiem życia raz na dwa lata. Nie potrzeba skierowania, wystarczy zapisać się i zabrać ze sobą dokument tożsamości. Warto się badać, bo wcześniej wykryty rak to szansa na mniej inwazyjne leczenie i szybki powrót do zdrowia

Jak wynika z najnowszego raportu Narodowego Instytutu Onkologii i Krajowego Rejestru Nowotworów najczęstszą przyczyną śmierci kobiet w młodym i średnim wieku są właśnie nowotwory. Polki najczęściej chorują na raka piersi, dlatego NFZ prowadzi populacyjny program badań mammograficznych. Bezpłatną mammografię można wykonać w swojej miejscowości. Badanie trwa zaledwie 5 minut.

– Kobiety od 45. do 74. roku życia mogą wykonać mammografię bezpłatnie i bez skierowania. Namawiam, aby regularnie się badać, bo wczesne wykrycie raka daje znacznie większe szanse na wyleczenie

i zapobiega dalszemu rozwojowi choroby – tłumaczy Andrzej Stencel, prezes firmy Geneva Trust, która na zlecenie NFZ wykonuje bezpłatną mammografię.

Aby się zarejestrować, należy wypełnić formularz online na stronie <https://rejestracja.mojamammografia.pl/>, skorzystać z Internetowego Konta Pacjenta lub zadzwonić pod numer 58 767 34 44.

– Mammografia to badanie rentgenowskie, które jest w stanie wykryć już najmniejsze zmiany. Część pań za nim nie przepada, bo wiąże się z jakimś dyskomfortem, ale przecież trwa tylko chwilę, a może uratować życie! – przekonuje

Dorota Sepko, prezes Stowarzyszenia Moja Mammografia.

W mammbusach są poczekalnie, przebieralnie i nowoczesny sprzęt, który wykonuje wysokiej jakości zdjęcia rtg. Każde zdjęcie jest sprawdzane przez dwóch lekarzy radiologów. Wyniki przychodzą online – w razie potrzeby znajdują się w nich szczegółowe wytyczne, jak dalej postępować.

Marcowe daty nie pasowały najwyraźniej wszystkim osobom uprawnionym do darmowych badań profilaktycznych. Dlatego kolejne terminy podane są na odpowiednich stronach. Listę wszystkich miejsc, do których przyjeżdżają mammbusy, można znaleźć na stronie in-

ternetowej NFZ: <https://www.nfz-gdansk.pl/dla-pacjenta/harmonogram-postoju-mammbusow>.

Warto się badać, bo warto żyć! To hasło było na sztandarach marszu Amazonek, o którym pisaliśmy w ostatnim numerze CWA. Jak widać, kobiety wzięły w swoje ręce popularyzację profilaktyki raka piersi i wychodzi im to spektakularnie. Nie mniejszym problemem jest rak prostaty. Nowotwór gruczołu krokowego jest drugim po schorzeniu płuc, najczęściej występującym nowotworem złośliwym u mężczyzn. Mimo wysokiego wskaźnika występowania i śmiertelności, szanse na jego wyleczenie są duże. Im

wcześniej zostanie rozpoznany, najlepiej jeszcze przed wystąpieniem przerzutów, tym lepsze są rokowania na wyzdrowienie. Urologzy apelują o powszechne stosowanie profilaktyki w zakresie tego schorzenia.

Panowie! Może warto wziąć przykład z niedawnego marszu różowej wstążeczki i zorganizować wydarzenie pozwalające uzmysłowić sobie i wszystkim mężczyznom, że nawet mało komfortowe badanie pozwoli przeżyć ojcom, braciom, szwagrom, przyjaciołom i kolegom. Profilaktyka tego schorzenia jest równie ważna, jak mammografia dla kobiet.

Oprac. B. Walas
fot. nadesłane

Wąbrzeźno

Globtroter Wąbrzuś podbija świat

Maskotka miasta promuje je we wszystkich zakamarkach globu. Ma niesamowite osiągnięcia może ze względu na fakt, że występuje w wielu wydaniach i dlatego odnosi spektakularny sukces.

Odbywa wiele podróży, a nie tak dawno temu Wąbrzuś odwiedził Maroko. Wcześniej trafił do Ameryki Południowej. Zgodnie z wpisem w Skarbcu wąbrzeskim: „Oto nasz pluszak w pomnikowych objęciach Gabriela Garcii Marqueza w Kolumbii! Spośród kontynentów brakuje już tylko Australii i Antarktydy, ale oczywiście czekamy na kolejne dowody jego podróżowania po świecie!”

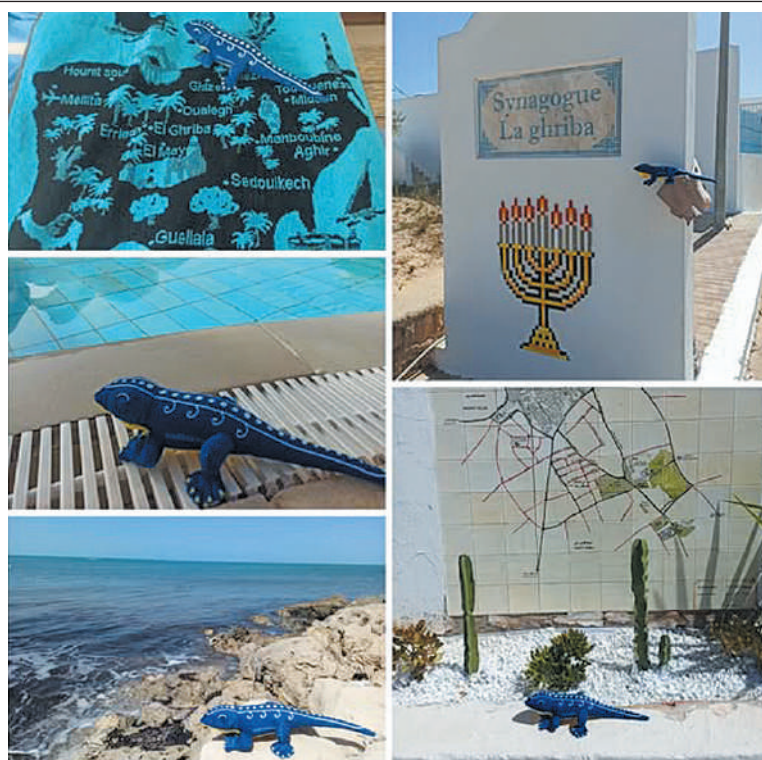
Wszystkie podróże sympatycznej maskotki znajdują odnotowanie na portalach społecznościowych. Można dzięki Wąbrzusiowi przenieść się na wszystkie kontynenty, które są dostępne dzięki ludziom związanym z Wąbrzeźnem i promującym miasto gdziekolwiek jest to możliwe. Wyjątkowo udana maskotka pełni swoją misję rozsławiania miasta i odnosi sukcesy gdziekolwiek się pojawi.

Nam udaje się dopaść Wąbrzusia tylko w czasie „popasu”

udokumentowanego fotograficznie. Jest wyjątkowo mobilny i szczególnie sympatyczny. Kolejne jego podróże w wielu wcieleniach można śledzić, między innymi, na stronach skarbcza wąbrzeskiego.

Pozdrowienia dla Wąbrzusia i jego opiekunów bez względu na strefę czasową i miejsce pobytu.

B. Walas
fot. Skarbiec wąbrzeski

Wystawili

„Czerwonego kapturka”

WĄBRZEŻNO ▶ 18 marca na scenie Wąbrzeskiego Domu Kultury młodzi widzowie mieli okazję obejrzyć kolejne przedstawienie teatralne. Tym razem był to „Czerwony kapturek”

Aktorzy Małych Form Teatralnych „MIKI” z Krakowa wprowadzili młodych widzów w zaczarowany świat bajki

pełen zaskakujących zbiegów okoliczności. Przedstawiona na scenie historia dziewczynki w czerwonym kubraczku

dostarczyła młodej publiczności niezapomnianych przeżyć i sprawiła, że dzieci chętnie odpowiadały na zadawane

im pytania współtworząc tym samym prezentowaną bajkę. Całości dopełniły kostiumy, energiczna muzyka i wesoła

scenografia. Kolejne spotkanie z teatrem w Wąbrzeskim Domu Kultury już niebawem.

(ak), fot. UM/WDK

Wąbrzeźno

Zapraszają na spotkanie autorskie

W piątek 4 kwietnia o godz. 17:00 w Wąbrzeskim Domu Kultury odbędzie się spotkanie autorskie z Konradem Szablewskim – młodym, debiutującym autorem, który wydał swoją pierwszą książkę pt. „Buntownik. Krwawe lata”!

Podczas spotkania będzie można poznać kulisy powstawania książki, porozmawiać z autorem, zadać mu pytania, a pewnie także zdobyć autograf na jednym z pierwszych egzemplarzy. Autor książki – Konrad Szablewski to uczeń wąbrzeskiego liceum, pasjonat literatury, miłośnik fantastyki, science fiction i popkultury.

– Od najmłodszych lat pi-

sał, recytował i rozwijał swoją kreatywność. Po dwóch latach pracy nad powieścią postanowił podzielić się swoją twórczością ze światem – mówi Dorota Otremba. – Jego powieść to mroczna dystopia z elementami fantasy i science fiction, pełna akcji, tajemnic i magicznych mocy. Skierowana do młodzieży i dorosłych, opowiada historię Maxa – chłopca, który w dzie-

ciństwie stracił rodzinę, marzenia i wolność. Został wykorzystany jako narzędzie w wojnie, w której nie chciał brać udziału. Teraz musi walczyć o życie, a w tym brutalnym świecie nie ma łatwych wyborów. Jak potoczy się jego historia? Przekonajcie się sami – zapowiadają organizatorzy spotkania.

(oprac. krzan)
fot. (WDK)

Wąbrzeźno

Ognisty konkurs plastyczny

Wąbrzeski Dom Kultury zaprasza do udziału w wojewódzkim konkursie plastycznym pn. „Strażacy zawsze gotowi do pracy”.

Okazją do jego organizacji jest Międzynarodowy Dzień Strażaka. Prace konkursowe można nadsyłać na adres organizatora do 25 kwietnia br. Jak informują organizatorzy, zadaniem uczestnika jest stworzenie pracy plastycznej w dowolnym formacie i technice, zgodnie z ideą konkursu. Do udziału w plastycznych zmaganiach zaproszeni są przedszkolacy oraz uczniowie szkół podstawowych z województwa kujawsko-pomorskiego.

– Inicjatywa ma na celu docenienie pracy Straży Pożarnej oraz poszerzenie wiedzy z zakresu jej działań – mówi Dorota Otremba. –

Praca strażaka to nie tylko gaszenie pożarów, ale także pomoc podczas wypadków drogowych, usuwanie skutków klęsk żywiołowych lub udzielanie pierwszej pomocy – dodaje.

– Pokaż nam, jak Ty widzisz pracę tej niezbędnej grupy zawodowej! – zachęcają organizatorzy.

Patronat honorowy sprawuje komendant powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Wąbrzeźnie. Regulamin dostępny jest na stronie internetowej domu kultury: <https://wdkwabrzezno.pl/konkurs-strazacy-zawsze-gotowi-do-pracy/>.

(oprac. krzan), fot. (WDK)

Fotograficzne zapisy urbexu

WĄBRZEŻNO ▶ 20 marca w Wąbrzeskim Domu Kultury odbyło się otwarcie wystawy fotograficznej Macieja Sachy. Uczestnicy spotkania mieli okazję poznać nowe oblicze kolekcjonera i miłośnika epoki PRL-u

Tym razem Maciej Sacha podzielił się swoją kolejną pasją, jaką jest zwiedzanie i zatrzymanie w kadrze opuszczonych miejsc, mających ciekawą historię.

– Wydaje mi się, że szczególnie fascynujące jest odkrywanie historii takich miejsc. Przy pałacach, których na wystawie kilka się znalazło, jest to łatwiejsze, natomiast jeżeli chodzi o te stare domy, od których zaczęła się moja przygoda, to często jest to dużo trudniejsze. Jeżeli chcę odkryć historię takiego

miejsca, to muszę temu poświęcić bardzo dużo czasu, chociażby na szukanie starych zdjęć i dokumentów po dawnych właścicielach – mówi Maciej Sacha.

Na wystawie można zobaczyć między innymi fotografie opuszczonych pałaców domów, fabryk i hoteli, ale także potężną bazę lotniczą, wykutą w skale wewnątrz masywu górskiego na pograniczu Chorwacji i Bośni.

– Wiele z zaprezentowanych fotografii kryje w sobie pobudza-

jące wyobraźnię tajemnice, o których opowiedział podczas wystawy autor ekspozycji. Każdy kadr to niewątpliwie forma przedstawienia danego miejsca w sposób przyciągający wzrok i ciekawość potencjalnego odbiorcy – zachęca Dorota Otremba.

Ekspozycję można oglądać w godzinach pracy WDK do dnia 18 kwietnia.

(oprac. krzan)
fot. (nadestane)

Wąbrzeźno

Poznawali praktyczne tajniki malarstwa

21 marca w Wąbrzeskim Domu Kultury odbyły się warsztaty malarskie, poprowadzone przez witrażystkę Anny Bator.

Trzynastoosobowa grupa uczestników miała okazję, aby wzbogacić swój plastyczny warsztat i rozwijać malarski talent.

– Podczas warsztatów omówiono szereg ciekawych zagadnień, wśród których znalazła się perspektywa i podstawy kompozycji w tworzeniu obrazu farbami akrylowymi. To była dobra oka-

zja, żeby zanurzyć się we własną twórczość i wymienić doświadczeniem z pozostałymi uczestnikami – mówi Dorota Otremba.

– Żywe spotkanie ze sztuką pozwoliło uczestnikom na odkrywanie i rozwijanie własnego potencjału artystycznego poprzez eksplorację różnorodnych technik i stylów malarskich – dodaje.

Jak zapowiadają organizatorzy, kolejne warsztaty odbędą się już niebawem. Jeżeli ktoś chciałby spróbować swoich sił i podjąć plastyczne wyzwanie, to więcej informacji otrzyma w Dziale Animacji Kultury WDK.

(oprac. krzan)
fot. (nadestane)

DWUTYGODNIK REGIONALNY

ROZRYWKA: str. 20-21

CZWARTEK 03.04.2025 r.

KALENDARIUM: str. 24

Aktywni Dobrzyniacy z kolejnym przedstawieniem więcej na str. 14

Członek zarządu województwa Dariusz Kurzawa i wiceprzewodniczący sejmiku województwa Przemysław Sznajdrowski spotkali się w poniedziałek (31 marca) Urzędzie Marszałkowskim z przedstawicielami władz gmin, które zdecydowały się zbudować lub zmodernizować u siebie zbiorniki retencyjne

Zatrzymywanie wód opadowych w tego rodzaju obiektach to konieczność w dobie zmian klimatu, susz i nawałnic, zwłaszcza w regionach z silnym udziałem rolnictwa w gospodarce.

– Każda złotówka wydana na kwestie związane z retencją i poprawą stosunków wodnych jest bardzo ważna. Musimy zatrzymać wodę w naszym regionie – i temu właśnie służą tego rodzaju inwestycje. Woda to życie, woda to rozwój rolnictwa. Musimy zadbać o środowisko, musimy zadbać o naszych rolników – powiedział członek zarządu

du województwa Dariusz Kurzawa przed spotkaniem, podczas którego przekazano umowy o finansowanie projektów retencyjnych środkami Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich. Wyjaśnił, że choć związane z wydłużającymi się okresami suszy stopowanie terenów dotyczy całego kraju, to problem ten jest szczególnie dotkliwy dla regionów rolniczych, takich jak Kujawsko-Pomorskie.

Poinformował też, że wkrótce zostaną ogłoszone kolejne konkursy o pieniądze na tego rodzaju przedsięwzięcia. Do

wzięcia będą środki naszego programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza oraz z Krajowego Planu Odbudowy. 18 przekazanych umów opiewa łącznie na blisko 7 mln złotych. Największym beneficjentem – łącznie blisko 3 mln złotych dotacji – jest gmina Czerlikowo w powiecie toruńskim, która zbuduje u siebie sześć nowych otwartych zbiorników retencyjnych.

W finiszującym z dużym opóźnieniem PROW 2014-2020 na nasz region przypadło 664 mln złotych. Kontraktacja znacznie

przekroczyła założoną pulę – ramach 2,5 tysiąca umów o dofinansowanie rozdysponowaliśmy 680 mln złotych, ale udało nam się pozyskać od rządu dodatkowe pieniądze z przeznaczeniem na projekty z listy rezerwowej w segmencie gospodarki wodno-ściekowej i właśnie małej retencji.

Na liście beneficjentów są m.in. gminy Golub-Dobrzyń, Zbójno czy Ryńsk. Cała lista dostępna jest na kujawsko-pomorskie.pl.

(red)

W domku u Żeromskiego
więcej na str. 10

Znikający rolnicy
więcej na str. 11

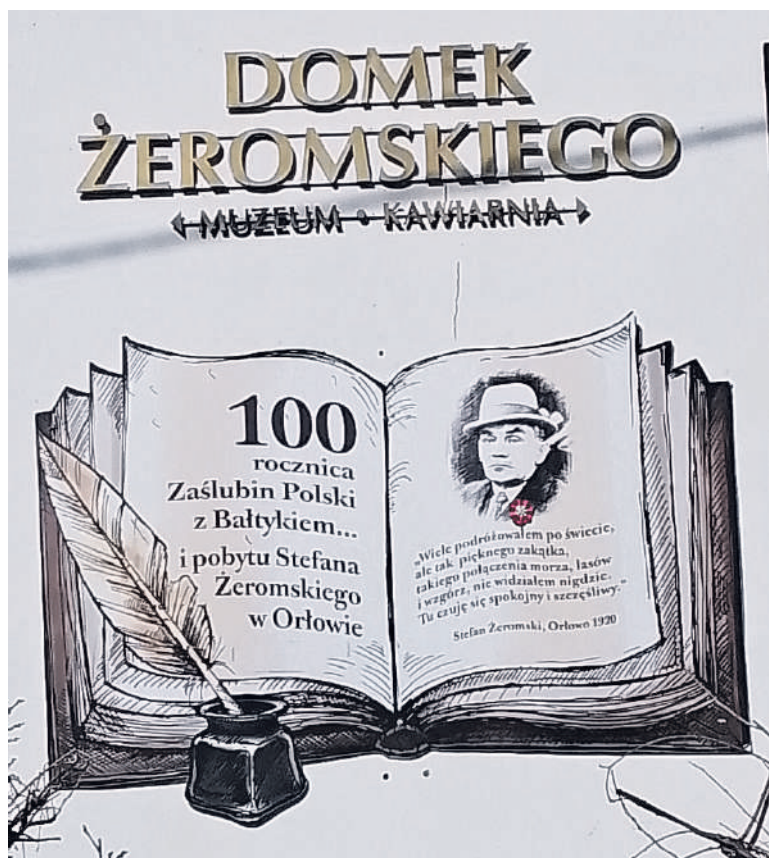

Zasiedzenie: Kiedy
„nieformalne”
użytkowanie staje się
prawem?
więcej na str. 12

W domku u Żeromskiego

TURYSTYKA ▶ W Gdyni Orłowo, na wzgórzu, z widokiem na morze i moło orłowskie, w sąsiedztwie szkoły sztuk plastycznych, muzeum rybackiego i nieopodal jedyne w swoim rodzaju klifu na turystów czeka dom – muzeum Stefana Żeromskiego

– Wiele podróżowałem po świecie, ale tak pięknego zakątka, takiego połączenia morza, lasów i wzgórz nie widziałem nigdzie – podkreślał w 1920 roku Stefan Żeromski. – Tu czuję się spokojny i szczęśliwy.

Zakątek piękny, domek także. Obecnie to muzeum z kawiarnią

prowadzone przez Towarzystwo Przyjaciół Orłowa, od 1920 roku dom Stefana Żeromskiego i jego rodziny. Słynny polski pisarz podczas pobytu w Orłowie interesował się budową Gdyni, spacerował po okolicy, popłynął do Helu, spotykał się z równie słynnymi kolegami po fachu: Ja-

nem Kasproviczem, Janem Lechoniem, Antonim Abrahamem, Bernardem Chrzanowskim czy Jakubem Mortkowiczem. W Orłowie pisarz reperował zdrowie i pisał. W domku z widokiem na morze powstał „Sambor i Mestwin”, w Orłowie podczas nadmorskich spacerów zrodził się pomysł napisania „Wiatru od morza”.

W Orłowie, wówczas wiosce rybackiej, spełniło się marzenie pisarza o zamieszkaniu w takim miejscu. Stefan Żeromski w liście do Bernarda Chrzanowskiego pisał: „...marzę jak o raju o jakimś domku – willi nad morzem, gdyż tu w Warszawie chorowałem długo i ciężko na grypę hiszpańską, a właśnie nad morzem lekarze zalecają mi zamieszkać ze względu na serce i płuca...”. I to właśnie Chrzanowski wskazał na malowniczy kurort i wieś rybacką Orłowo. W lutym 1920 roku przyjechał nad Bałtyk wydawca dzieł Żeromskiego, by znaleźć dom dla mistrza. Uwagę przykuł pomalowany wówczas na różowo domek rybacki, stojący przy plaży, niedaleko klifu i ujścia rzeki Kaczej. W maju 1920 roku przyjechał do Orłowa po raz pierwszy Stefan Żeromski z żoną Anną i córką Moniką. Zamieszkali w uroczym

domku, pięknie położonym nad Bałtykiem.

8 lipca 1920 roku Żeromski uczestniczył nawet w wiecu mieszkańców Gdyni, który to zaowocował powstaniem Towarzystwa Przyjaciół Pomorza. Pisarz został prezesem towarzystwa. Potem przeprowadził się Żeromski z Orłowa do Gdyni, do domu zlokalizowanego w centrum miasta, przy zbiegu ulic Świętojańskiej i 10 lutego, w domu rybaka Plichty. Dom w Gdyni został, w przeciwieństwie do domku w Orłowie, zniszczony w czasie wojny.

Orłowski dom pisarza po wojnie, aż do 1985 roku, był zamieszkiwany przez gdynian, potem do 1989 roku stał pusty. Z inicjatywy członków Towarzystwa Przyjaciół Orłowa, właśnie w 1989 roku domek stał się miejscem remontu i przygotowania do funkcji muzealnej. 26 kwietnia 1997 roku otwarte zostało muzeum, a w listopadzie 2000 roku odsłonięta została ekspozycja muzealna. Wystawa „Życie i twórczość Stefana Żeromskiego” obecnie dostępna jest na piętrze, a właściwie zagospodarowanym poddaszu budynku. Oglądać można fotografie, pamiątki, listy, dokumenty, ale przede wszyst-

kim kopie rękopisów pisarza. Przez życie autora zwiedzających prowadzą plansze informacyjne, ważnym miejscem muzeum jest biblioteczka z działami Żeromskiego. Domek umeblowany jest w stylu lat '20 XX wieku.

Na parterze budynku znajduje się kawiarnia z portretami głównego lokatora domku oraz zdjęciami Orłowa. W lipcu i sierpniu muzeum Żeromskiego jest czynne codziennie, poza sezonem letnim w soboty i niedziele. Wstęp do muzeum jest bezpłatny. Obecnie w domku swoją siedzibę ma Towarzystwo Przyjaciół Orłowa. Odbývają się tu spotkania literackie, wernisaże, wystawy, koncerty.

O pobycie Żeromskiego w Orłowie przypomina tablica umieszczona na ścianie pięknie odrestaurowanego budynku – muzeum z tarasem i widokiem na morze. Dzisiaj Orłowo to już ekskluzywna dzielnica Gdyni, a nie wioska rybacka, ale wciąż najważniejszą rolę pełni tu górujący i zlokalizowany na centralnej ulicy Orłowskiej 6 domek Żeromskiego. Do Orłowa, które rozślał i ukochał Żeromski, wrócimy w kolejnym wydaniu gazety.

Tekst i fot.
Lidia Jagielska

Znikający rolnicy

CIĘKAWOSTKA ▶ Co roku z polskiej wsi znika 600 rolników. Nie umierają z powodu chorób i wypadków. Odbierają sobie życie

Problemem samobójstw na polskiej wsi zajął się jeden z posłów - Jarosław Sachajko. Zarządał także od rządu działań, które mogłyby zmniejszyć tę przerażającą statystykę. 600 osób oznacza, że cała średniej wielkości wieś znika co roku z mapy Polski na skutek samobójstw. 85% samobójców wśród rolników to mężczyźni między

46., a 65. rokiem życia.

Zgodnie z prognozami Światowej Organizacji Zdrowia (WHO) do 2030 r. depresja stanie się najczęściej występującą chorobą na świecie. Jak pokazuje statystyka w Polsce w ostatnich 10 latach sprzedaż leków przeciwdepresyjnych wzrosła o 59 procent. Co ciekawe wśród rolników skala samobójstw była

o połowę mniejsza na początku lat 90., gdy system zaczął się walić, wiele gospodarstw popadało w długi i upadało.

Na wsi pokutuje także myślenie, że prawdziwy chłop nie może płakać, musi sobie radzić sam i być twardy. To dobre cechy, ale czasem warto porozmawiać.

(pw)

Wydarzenie

Oferta z winnic

Od 20 do 22 marca w Poznaniu odbyły się Targi Polskich Win i Winnic. Z roku na rok wystawców przybywa, a w tym gronie są także nasze winiarnie z Kujaw i Pomorza – te większe i te dopiero raczkujące. Z uwagi na zmiany klimatyczne uprawa winorośli staje się coraz łatwiejsza, a wina coraz bardziej znośne do picia.

W Poznaniu nasz region reprezentowało sześć gospodarstw winiarskich, w tym dwa znajdujące się stosunkowo niedaleko nas, bo w Wielkiej Nieszawce oraz Wielkim Głęboczku. Wina z naszego regionu nie są także wybitnie drogie. W Wielkiej Nieszawce za butelkę zapłacimy ok.

40 zł, a do wyboru są wina na bazi dzikiej róży, maliny, kwiatów bzu czy wiśni.

Również w naszych okolicach działają pierwsze winiarnie jak np. Bona Terra w powiecie lipnowskim. Łacińska nazwa oznacza „dobrą ziemię”, a jest to nawiązanie do ziemi dobrzyń-

skiej.

W powiecie wąbrzeskim działa Winnica Kurkocin. Są to gospodarstwa prowadzone przez prawdziwych pasjonatów, ale być może w przyszłości nasz region powróci do średniowiecznych tradycji winiarskich.

(pw)

Uprawy

Ugory dla chętnych

W lutym okazało się, że ugorowanie nie jest już obowiązkowym wymogiem dla rolników. Unia Europejska wciąż zachęca do ugorowania, oferując dodatkowe pieniądze, ale rolnicy nie są zbyt chętni.

Pierwotnie ugorowanych miało być 4% gruntów. Początkowo miał być to obowiązek rolników, by otrzymywać dopłaty bezpośrednie. Protesty sprawiły, że obowiązek ten zniknął, ale został przesunięty jako jedna z opcji ekoschematów. Mimo to rolnicy nie chcą ugorować ziemi. Argumentują,

że po roku pole jest już trudne do przywrócenia do stanu używalności. Bardzo szybko pojawiają się tam chwasty. Później oznacza to zwiększone wydatki na chemię rolniczą.

Oczywistością jest, że na ugorowanym polu pojawiają się chwasty. Samo w sobie ugorowanie poprawia różnorodność

przyrodniczą na wsi. Powracają rośliny, które były wyeliminowane przed laty przez chemię. Ziemia zyskuje czas na odbudowę. Niestety ugorowanie przy obecnych stawkach jest po prostu nieopłacalne. Stąd brak zainteresowania.

(pw)

Finanse

Co ze składkami?

Rolnicy płacą obecnie bardzo niską składkę zdrowotną. To 1 zł od hektara przeliczeniowego. Zauważył to rząd, któremu brakuje pieniędzy, by spinać budżet Narodowego Funduszu Zdrowia. Czy czeka nas zmiana w obliczaniu składek?

Dyskusja na temat wysokości składki zdrowotnej rolników odnowiła się po wywiadzie wiceministra zdrowia oraz szefa NFZ. Oboje zauważają, że nawet majątniejsi rolnicy płacą składki symbolicznej wysokości. Dodajmy, że nie wszyscy rolnicy płacą symboliczne stawki. Ci, którzy posiadają gospodarstwa rolne stanowiące działy specjalne produkcji rolnej, płacą 257 zł miesięcznie. Jeszcze gorzej mają zwykli etatowcy, którzy posiadają

gospodarstwa, gdzie miesięczna minimalna składka zdrowotna wynosi 314,96 zł.

Póki co nie ma się co martwić, ponieważ po wywiadzie politycy opozycji zaczęli bombardować w internecie rząd. Rolnicy to wciąż spora grupa wyborców i przed wyborami trudno myśleć, by politycy wpadli na pomysł zmian wysokości składek.

(pw)

Dopłaty

Szybsi

z dokumentami

Jesteśmy w tej nieco szalonej porze roku, gdy jest sporo pracy na polu, a przy okazji ruszyła kampania przyjmowania wniosków o dopłaty bezpośrednie. Jednocześnie trwa wciąż wypłata ubiegłorocznych.

Do 27 marca rolnicy otrzymali 17 mld zł z tytułu ubiegłorocznych dopłat. Do wypłaty pozostały wciąż ok. 2 mld zł. Jednocześnie trwa kampania przyjmowania wniosków na ten rok. W ciągu pierwszych dwóch tygodni od 15 marca swoje wnioski przesłało już ok. 56 tys. rolników. Uprawnionych do pieniędzy jest ponad milion osób, więc wciąż

długa droga przed nami. Z roku na rok rolnicy coraz wcześniej zabierają się za wysyłanie wniosków. Rok temu o tej samej porze wniosków było o 4% mniej.

Wniosek o przyznanie płatności wraz z wymaganymi załącznikami składa się w terminie od 15 marca do 15 maja 2025 r.

(pw)

Wydarzenie

Lato już w maju

Rozpoczyna się sezon rolniczych imprez plenerowych. 10 i 11 maja w Minikowie odbędą się Targi Lato Na Wsi – Święto Smaku i Tradycji.

Na 10 hektarach powierzchni wystawowej w Minikowie zaprezentuje się ok. 300 wystawców. Organizatorzy spodziewają się ok. 30 tys. gości. Dlaczego warto wybrać się do Minikowa? W programie przewidziano plenerową wystawę ogrodniczą. Będzie to więc szan-

sa na zakup nowych sadzonek lub drzewek. Poza tym promowane będą miody, produkty pszczele i regionalne. Imprezą towarzyszącą będzie wystawa drobnego inwentarza oraz konkurs „Nasze Kulinarne Dziedzictwo – Smaki Regionów”.

(pw)

Zasiedzenie: Kiedy „nieformalne” użytkowanie staje się prawem?

PRAWO ➤ Zasiedzenie to jedno z pojęć, które choć często przewija się w dyskusjach prawnych i codziennym życiu, nie zawsze jest do końca rozumiane. Warto przyrzeć się temu zagadnieniu, aby zrozumieć, w jaki sposób można uzyskać prawo do nieruchomości czy działki na skutek długotrwałego ich użytkowania

Czym więc jest zasiedzenie? Zasiedzenie to sposób nabycia prawa własności na skutek upływu czasu. W wyniku zasiedzenia osoba nieuprawniona do

nieruchomości nabywa jej własność przez to, że długotrwale i nieprzerwanie korzysta z niej, pomimo braku prawnego tytułu do jej posiadania. Aby zasiedze-

nie mogło mieć miejsce, muszą zistąpić dwie przesłanki: upływ odpowiedniego czasu oraz fakt posiadania samoistnego nieruchomości w sposób nieprzerwany i ciągły. Z kolei upływ czasu różni się w zależności od tego czy mamy do czynienia z nieruchomością czy ruchomością oraz tzw. dobrą czy złą wiarą.

Czas niezbędny do zasiedzenia wynosi: 30 lat, jeżeli posiadanie nieruchomości jest w złej wierze (czyli osoba używa nieruchomości i ma przy tym pełną świadomość, że nie jest jej właścicielem, tj. nie ma do niej tytułu prawnego); 20 lat, jeżeli posiadanie nieruchomości jest w dobrej wierze (czyli osoba używa nieruchomości, myśląc, że jest jej właścicielem); 3 lata, jeżeli posiadanie dotyczy ruchomości i jest w dobrej wierze (w praktyce bardzo rzadko spotykane).

Należy zwrócić szczególną uwagę na fakt, że posiadaczem samoistnym jest osoba,

która faktycznie włada nieruchomością jak właściciel. Jeżeli natomiast ktoś włada nieruchomością na podstawie umowy (dzierżawy, najmu, użyczenia etc.), jest wówczas posiadaczem zależnym i co do zasady nie spełnia przesłanek do zasiedzenia. Trzeba jednak podkreślić, że posiadanie zależne może przemienić się w posiadanie samoistne np. w sytuacji, gdy po zakończeniu umowy posiadacz nie zwraca nieruchomości właścicielowi i zaczyna samodzielnie nią rozporządzać, tak jakby był jej właścicielem.

Warto też dodać, że zasiedzenie może dotyczyć tylko nieruchomości, która jest własnością osób niewykonujących praw do niej w sposób formalny. Oznacza to, że ktoś, kto nie zgłasza roszczeń lub nie prowadzi formalnych spraw związanych z nieruchomością przez długie lata, może zostać pozbawiony prawa do nieruchomości na rzecz osoby, która użytkuje

ją przez wymagany czas.

Podkreślić należy, że zasiedzenie nie jest procesem automatycznym – wymaga formalnego stwierdzenia przez sąd. Osoba, która chce ubiegać się o zasiedzenie, musi więc wnieść odpowiedni wniosek do sądu.

– Zasiedzenie jest skomplikowaną, ale ważną instytucją prawną, która odgrywa istotną rolę w porządkowaniu spraw związanych z nieruchomościami. Zrozumienie jej zasad jest kluczowe, by wiedzieć, jak chronić swoje prawa do własności oraz jakie mogą być konsekwencje długotrwałego użytkowania cudzej nieruchomości. W każdym przypadku warto skonsultować się z prawnikiem, który pomoże w odpowiednim zrozumieniu i egzekwowaniu swoich roszczeń związanych z zasiedzeniem – podsumowuje Magdalena Dąbrowska, radca prawny z Golubia-Dobrzynia.

(ak)

fot. nadesłane

Finanse

Czas na wnioski od KGW

Od 24 marca koła gospodyń wiejskich ponownie mogą ubiegać się o dofinansowanie działalności statutowej. To kolejna okazja dla lokalnych organizacji, które odgrywają ważną rolę w społecznościach wiejskich, by pozyskać środki na realizację swoich projektów i inicjatyw.

Program dofinansowań ma na celu wsparcie aktywności kół gospodyń wiejskich, które od lat angażują się w szeroką działalność na rzecz społeczności wiejskich, organizując wydarzenia kulturalne, edukacyjne, promujące tradycje oraz wspierające rozwój lokalnych inicjatyw. Dzięki środkom finansowym, koła mają szansę na realizację licznych projektów, które pozytywnie wpłyną na życie mieszkańców wsi. Koła gospodyń wiejskich są niezwykle istotnym ogniwem w zachowaniu i pielęgnowaniu tradycji, a także w integracji społeczności wiejskich.

Organizują liczne wydarzenia, takie jak festyny, warsztaty kulinarne, wystawy rękodzieła czy spotkania edukacyjne. Dzięki dofinansowaniu, będą mogły

poszerzać zakres swojej działalności, rozwijać infrastrukturę, a także angażować większą liczbę osób w różne projekty. Zgodnie z warunkami programu, środki przeznaczone na dofinansowanie mogą być wykorzystywane m.in. na zakup materiałów i narzędzi potrzebnych do realizacji projektów, organizację wydarzeń kulturalnych, szkoleń czy warsztatów, a także na poprawę warunków funkcjonowania samych kół – w tym modernizację świetlic wiejskich czy wyposażenie sal do zajęć.

Wnioski do końca września

Tradycyjnie wnioski przyjmują biura powiatowe ARiMR. Dokumenty można dostarczać bezpośrednio do placówek, rejestrowaną przesyłką pocztową,

a także za pośrednictwem platformy ePUAP lub usługi mObywatel. Wsparcie, niezmiennie uzależnione od liczby członków (ustalonej na dzień złożenia wniosku), wynosi: 8 tys. zł – dla kół, które tworzy nie więcej niż 30 osób; 9 tys. zł – w przypadku organizacji liczących od 31 do 75 członków, 10 tys. zł – jeśli w skład KGW wchodzi ponad 75 osób. Nabór potrwa do 30 września 2025 roku, pod warunkiem, że budżet nie wyczerpie się wcześniej. Zachęcamy wszystkie zainteresowane koła gospodyń wiejskich do składania wniosków i wykorzystania tej wyjątkowej szansy na rozwój swojej działalności!

(AdWo)

fot. archiwum

Oskar dla ratowników z Lipna

REGION/KRAJ ▶ Przedstawiciele Lipnowskiego Wodnego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego pojawili się na uroczystej gali Safe Water Angels 2025, która odbywała się w Akademii Marynarki Wojennej w Gdyni, a organizowana była przez Magazyn Bezpieczna Woda

Była to druga edycja tego prestiżowego wydarzenia wśród podmiotów uprawnionych do ratownictwa wodnego. Otwarte Mistrzostwa Polski Ratowników Wodnych w Kwalifikowanej Pierwszej Pomocy, które organizujemy wspólnie z jednostką WOPR Województwa Kujawsko-Pomorskiego, otrzymały nagrodę „Oskar Ratownictwa” w kategorii „Impreza/Event Roku”.

– Bardzo dziękujemy za to wyjątkowe wyróżnienie, które bez wątpienia dodaje nam wiatru w żagle. Jesteśmy dumni, że my jako organizatorzy wraz z jednostkami Lipnowskie WOPR oraz WOPR Województwa Kujawsko-Pomorskiego zostaliśmy docenieni za nasze działania. Obiecujemy, że podczas zbliżającej się czwartej edycji, poziom wydarzenia będzie bardzo wysoki, a nasze mistrzostwa

będą unikatowym wydarzeniem dla ratowników wodnych w całym kraju – powiedział Maciej Pawłowski, dyrektor Otwartych Mistrzostw Polski Ratowników

Wodnych w Kwalifikowanej Pierwszej Pomocy.

Lipnowskie WOPR reprezentowali: Marcin Makowski, Janusz Sarnowski, Łukasz Gajda, Mate-

usz Tomaszewski, Maciej Pawłowski, Wiktor Rózik oraz Marcin Jaworski.

Otwarte Mistrzostwa Polski Ratowników Wodnych w Kwa-

lifikowanej Pierwszej Pomocy to zawody organizowane od czterech lat przez Lipnowskie Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe oraz WOPR Województwa Kujawsko-Pomorskiego. To doskonała okazja dla osób, które pragną przygotować się i sprawdzić swoje umiejętności przed rozpoczęciem kolejnego sezonu. Mistrzostwa odbywają się w miejscowości Skępe, na terenie malowniczego, pełnego jezior powiatu lipnowskiego, które leży w sercu województwa kujawsko-pomorskiego.

Tegoroczna, IV edycja Otwartych Mistrzostw Polski Ratowników Wodnych w Kwalifikowanej Pierwszej Pomocy odbędzie się w dniach 16-18 maja br. Oczywiście serdecznie zapraszamy!

(ak)

fot. nadesłane

Aktywni Dobrzyniacy z kolejnym przedstawieniem

WYDARZENIE ▶ Członkowie Uniwersytetu Trzeciego Wieku z Dobrzynia nad Wisłą oraz Aktywni Dobrzyniacy 55+ już na dobre zostali aktorami. W przeszłości wystawiali m.in. jasełka, a w ostatnim czasie zaprezentowali program związany z nadchodzącymi świętami wielkanocnymi

Spotkanie, które odbyło się w czwartek 24 marca w Dobrzyńskim Domu Kultury ŻAK, było też dobrą okazją do powitania wiosny. Pięknie przygotowana i udekorowana sala wypełniła się po brzegi, co świadczy o dużym zainteresowaniu i uznaniu dla członków dwóch dobrzyńskich stowarzyszeń, skupiających tych nieco starszych mieszkańców. Wspólnie z nimi występ oglądali m.in.: wiceminister pracy Małgorzata Baranowska, starosta lipnowski Krzysztof Baranowski i burmistrz Dobrzynia nad Wisłą Piotr Wiśniewski.

– Przygotowaliśmy dla pań-

stwa montaż słowno-muzyczny, poświęcony świętom wielkanocnym i jestem ogromnie zaszczy-

cona, że jest was tak dużo, bardzo za to dziękuję. Będzie się składać z dwóch części. Pierwsza poświę-

cona jest scenom biblijnym, które miały związek ze zmartwychwstaniem Pana Jezusa. Część druga to

przypomnienie, jak to dawniej w święta bywało, powspominamy zwyczaje, bo przecież niektóre z nich przetrwały do dziś. Na koniec będą też piosenki wiosenne, bo już mamy tę porę roku – mówiła do zgromadzonych Jadwiga Grudzińska, przewodnicząca Stowarzyszenia Aktywni Dobrzyniacy 55+.

Po bardzo obfitym programie artystycznym przyszedł czas na coś dla ciała, a więc skorzystanie z nie mniej obficie zastawionych stołów. Więcej zdjęć z tego wydarzenia znajdziecie na naszym portalu lipno-cli.pl.

Tekst i fot. (ak)

Kreatywna zabawa i pożegnanie zimy

REGION ▶ 21 marca w Szkole Podstawowej w Zakroczu (gm. Rypin) uczniowie radośnie powitali wiosnę. Tego dnia zamiast zwykłych lekcji czekało na nich mnóstwo atrakcji, które wypełniły szkolne korytarze śmiechem i radością

Już od rana można było zauważyć, że uczniowie podeszli do świętowania w wyjątkowy sposób. Zamiast tradycyjnych plecaków zabrali do szkoły nietypowe zamienniki. Na szkolnych korytarzach pojawiły się chlebaki, koszyki, wiaderka, a nawet legowiska dla zwierząt czy szuflady z lodówek. Pomysłowość dzieci nie miała granic, a każdy pomysł budził zachwyt i uśmiech. Kolejnym punktem dnia było tworzenie wiosennych plakatów. Kolorowe prace miały nie tylko rozweselić szkolne klasy, ale tak-

że symbolicznie przywołać ciepłe dni, soczystą zielen drzew i kwitnące kwiaty w ogrodach.

Po zakończeniu artystycznej części dnia uczniowie w barwnym korowodzie udali się na tradycyjne pożegnanie zimy. Główną bohaterką tego wydarzenia była Marzanna, którą w tym roku przygotowała klasa III. Zgodnie z tradycją kukła została pożegnana, symbolicznie kończąc zimowy czas. Po powrocie do szkoły na uczniów czekała kolejna niespodzianka – starsi koledzy przejęli rolę nauczycieli i poprowadzili

lekcje dla młodszych klas. Było to nie tylko ciekawe doświadczenie, ale także świetna okazja do integracji i nauki poprzez zabawę.

Pierwszy dzień wiosny w Szkole Podstawowej w Zakroczu okazał się pełen radości, kreatywności i dobrej zabawy. Choć tradycyjnie kojarzony jest z Dniem Wągarowicza, uczniowie spędzili go w aktywny i twórczy sposób. Teraz pozostaje tylko czekać, aż wiosna na dobre zagości za oknami.

(AdWo)
fot. nadesłane

Region

Świętowali ważny dzień

19 marca uczniowie klasy I Szkoły Podstawowej w Zakroczu (gm. Rypin) wraz z wychowawczynią Moniką Kusińską obchodzili Światowy Dzień Wody.

Tego dnia w klasie królował kolor niebieski, a głównym tematem zajęć była woda i jej nieoceniona rola w życiu człowieka. Światowy Dzień Wody, oficjalnie obchodzony 22 marca, ma na celu uświadamianie, jak ważna jest czystość i dostępność wody. Bez niej niemożliwe byłoby zdrowe i godne życie. Potrzebujemy jej każdego dnia – do picia, gotowania, dbania o higienę, ale także w rolnictwie, przemyśle

czy hodowli zwierząt. Wiele osób nie zdaje sobie sprawy, że do produkcji niemal każdego przedmiotu – od ubrań po elektronikę – potrzebna jest woda.

Podczas zajęć pierwszoklasiści dowiedzieli się, jak ogromne znaczenie ma oszczędzanie wody i jak jej brak wpływa na rozwój ludzi, społeczeństw oraz gospodarek państw na całym świecie. Uczniowie aktywnie uczestniczyli

w rozmowach, oglądali materiały edukacyjne i wykonywali prace plastyczne związane z tematem. Dzięki takim inicjatywom dzieci już od najmłodszych lat uczą się, jak ważne jest odpowiedzialne korzystanie z zasobów naturalnych. Świadomość ekologiczna i troska o przyszłość naszej planety to wartości, które warto kształtować od najmłodszych lat.

(AdWo), fot. nadesłane

Region

Powitali wiosnę w Sadłowie

Pierwszy dzień wiosny w Sadłowie (gm. Rypin) był pełen radości, słońca i wspaniałej zabawy! Uczniowie Szkoły Podstawowej w Sadłowie wraz z nauczycielami, seniorami, radą rodziców oraz sołectwem Sadłowo uroczyście świętowali nadejście nowej pory roku.

Wydarzenie odbyło się w malowniczej scenerii sadłowskiego pałacu. Na uczestników czekało mnóstwo atrakcji. Wielką popularnością cieszył się grill, a gorąca czekolada dodawała energii do dalszej zabawy. Dzieci mogły liczyć na specjalne, bogate paczki ufundowane przez lokalne firmy,

które chętnie wsparły tę inicjatywę. Nie zabrakło również wspólnych zabaw i śpiewów. Powitanie wiosny w Sadłowie to już tradycja, która łączy mieszkańców w radośnym świętowaniu.

(ak)
fot. nadesłane

Marksizm wiecznie żywy?

WYDARZENIE ▶ W środę 12 marca gościem Miejsko-Powiatowej Biblioteki Publicznej w Rypinie był Dariusz Rozwadowski, autor kilku książek. Spotkanie prowadził Marek Taczyński, dyrektor ksiąźnicy

Dariusz Rozwadowski napisał trzy powieści w oparciu o autentyczne wydarzenia oraz książki demaskujące marksizm, który według niego podstępem wkracza do wielu instytucji międzynarodowych na czele z Unią Europejską, a nawet do Kościoła.

Marksa obecnie czytają najwyższej studenci historii i filozofii, ewentualnie ekonomii i to nie na wszystkich uczelniach. Większości Polaków marksizm kojarzy się ze Związkiem Radzieckim, systemem totalitarnym i komunistyczną opresją. Wydawać by się mogło, że idee tego XIX-wiecznego twórcy tzw. socjalizmu naukowego i współzałożyciela Międzynarodówki zostały zapomniane, a jego dzieła kurzą się w magazynach bibliotek. Według Dariusza Rozwadowskiego tak się nie dzieje. Marksizm jest wszechobecny.

– Często komunizm jest bagatelizowany zwłaszcza w tym świecie zachodnim. Oni nie zdają sobie do końca sprawy. Zaczęłam się zastanawiać, jak to jest możliwe że pewne idee bolszewickie w XXI wieku są tak naprawdę w świecie zachodnim i w Polsce wprowadzane. Zaczęłam badać ten temat. Nie jest to dokładnie to co Marks zaplanował, ale cel jest ten sam, tylko metoda się zmienia. Celem jest w dalszym ciągu przekształcenie stosunków ekonomicznych, wprowadzenie komunizmu. Karol Marks zakładał że wywoła się krwawą rewolucję i szukał odpowiedniej grupy ludzi, kto ma to zrobić. W XIX wieku najbardziej się na to nadawali robotnicy, bo oni faktycznie byli bardzo mocno ciemieni. To była grupa zawodowa, która w bardzo trudnych warunkach żyła i pracowała i była łatwa do podburzenia. Chodziło o to żeby ci robotnicy dokonali krwawej rewolucji, żeby komuniści mogli przejąć władzę, wprowadzić zmiany na poziomie kulturowych systemów wartości – tłumaczył bibliotecznym publiczności swoje przemyślenia Dariusz Rozwadowski.

Czy Marksowi i spółce udało się wywołać tę krwawą rewolucję? Jemu nie, za to rosyjscy bolszewicy pod wodzą Lenina przejęli władzę w Rosji, która stała się Związkiem Radzieckim, a sama rewolucja była niczym w porównaniu z tym co wyprawiali kolejni przywódcy tego kraju, mordując jego mieszkańców z byle powodu i bez niego. Tak jest zresztą do dziś. Zdaniem gościa rypińskiej biblioteki zachodni komuniści zauważyli, że tylko terror utrzymuje bolszewików przy władzy.

– Zaczęli myśleć co zrobić żeby ludzie tego nie odrzucili i tutaj się zaczyna ta rewizja marksizmu, którą zajmuję się w moich książkach. Jest to rewizja określana mianem neomarksizmu, nowego marksizmu, marksizmu kulturowego czy też marksizmu antykulturowego. Te nazwy mogą być różne, ale chodzi o odwrócenie kolejności rewolucji, czyli tak jak Marks zakładał, że najpierw należy przekształcić ekonomię, siłą zdobyć władzę, a później zmienić kulturę. Nazywał to nadbudową kultury, a w tej rewizji, o której piszę, uznano, że odwrotnie. Jeśli się tego najpierw nie zmieni, to nie zmieni się stosunków ekonomicznych. Najpierw należy przekształcić nadbudowę, zmienić ludziom system wartości, zmienić ludziom świadomość, postrzeganie dobra, zła, prawdy, kłamstwa, wprowadzić taki chaos pojęciowy. Jak to się uda to już ludzie sami z radością przyjmą tę rewolucję. Te zmiany ekonomiczne okazały się zabójczo skuteczną strategią, tym bardziej że tę krwawą rewolucję zastąpił tak zwany długi marsz przez instytucje. Za twórców tej strategii należy uznać włoskiego komunistę Antonio Bianchiego czy Węgry Györgiego Lukácsa. Okazało się, że to jest właśnie ta rewizja, która doprowadziła do tego, że świat zachodni tak naprawdę dzisiaj realizuje koncepcje komunistyczne – oświecił zebranych Dariusz Rozwadowski.

Przyznajemy ze wstydem, ale niezbyt dużym, że o wymienionych postaciach nie słyszeliśmy, a o pierwszym z nich trudno nawet znaleźć jakiegokolwiek informacje w Internecie. Zatrwożyliśmy się tylko widmem komunizmu. Starsze pokolenia pamiętają PRL z jego propagandą, cenzurą, zamordyzmem, brakiem wszystkiego i zarobkami w okolicach

równowartości 20 dolarów miesięcznie. To przerażające, że taka sytuacja może się powtórzyć. Najgorsze, że to zło czai się w większości międzynarodowych organizacji, o czym przekonywał autor książek, które można było kupić podczas spotkania.

– Największym przejawem tego jest to, co się stało na przestrzeni lat z Unią Europejską. To jest bardzo ciekawe, wręcz fascynujące, jak Polacy myślą cały czas tymi kategoriami, że Unia Europejska jest tym czym była Europejska Wspólnota Gospodarcza. To było oparte o tak zwaną koncepcję Europy ojczyzn, czyli to co zakładał Robert Schuman, Konrad Adenauer czy De Gasperi. W końcu lat 70. wśród polityków unijnych zwyciężyła inna koncepcja europejskiego komunizmu włoskiego komunisty Altiero Spinelliego – wyjaśnił Rozwadowski.

O Spinellim warto wspomnieć, gdyż jego komunizowanie nie było usłane różami. Za swoją działalność był więziony w latach 1927-1943 przez rząd Mussoliniego, co nie przeszkodziło Włoskiej Partii Komunistycznej wyrzucić go z jej szeregów za krytykę stalinizmu. Pod koniec wojny założył Europejski Ruch Federalistyczny propagujący koncepcję integracji europejskiej.

– W dokumentach unijnych w 2017 roku w tak zwanej białej księdze, ale też dokumentach obecnych są zmiany w traktatach. Jedynym ideowym i kluczowym dokumentem, pewnym planem zjednoczenia Europy jest Manifest z Ventotene właśnie Spinelliego. Kiedy sobie przeczytamy zapisy w tym Manifestie to zrozumiemy wszystko to, co się dzieje obecnie w Europie i u nas w Polsce. Zrozumiemy dlaczego Zielony Ład, zrozumiemy dlaczego przymusowe migracje uchodźców, zrozumiemy

dlaczego są zwijane gospodarki narodowe, dlaczego likwidowany jest przemysł, dlaczego obecnie próbuje się też zlikwidować rolnictwo. Chodzi o to, żeby stworzyć państwo federalne, które stoi na własnych nogach, dysponuje europejską armią zamiast narodowymi armiami i jest to typowy kolektywizm, typowa gospodarka centralnie planowana. Tutaj widzimy te inspiracje komunistyczne. Tak samo jak moja książka „Marksizm w edukacji”, bardzo ważna książka na temat tej rewolucji, tej nowej rewolucji komunistycznej. Uważam że jest jedną z najważniejszych książek, bo chodzi tu o przyszłość naszych dzieci – straszyl dalej gość biblioteki, zachwalając przy okazji swoją twórczość i przechodząc do strasznych reform w edukacji, jakie planuje wprowadzić rząd.

– Trzeba sobie zdać sprawę, że nie jest to reforma typowo autorska obecnej władzy, tylko realizowanie koncepcji unijnych nazywanych Europejskim Obszarem Edukacyjnym. Jak sobie przeczytamy w źródłach co wprowadzali bolszewicy jeszcze za Lenina, bo Stalin to zmienił. Bolszewicy w edukacji po przejęciu władzy w wyniku rewolucji październikowej odwoływali się do koncepcji takiego amerykańskiego pedagoga i filozofa Johna Deweya zafascynowanego Marksem. Jego koncepcje są dzisiaj uznawane za nowatorskie, niezwykle nowoczesne i bardzo pożądane, tak że można powiedzieć że historia kołem się toczy. To jest bardzo ważny temat ten cały Europejski Obszar Edukacyjny, czym on ma być, w tej książce opisuję i zachęcam – nie ustawał w zachwalaniu swojego dzieła Dariusz Rozwadowski, po czym wyjaśnił co grozi naszym polskim niewinnym brzdącom.

– Jeżeli Polska wejdzie do

Europejskiego Obszaru Edukacyjnego to o edukacji i wychowaniu polskich dzieci będzie decydować Komisja Europejska. Polacy stracą kontrolę nad tym jakie treści będą nauczane. Na przykład obecnie sporo osób protestowało przeciwko edukacji zdrowotnej i edukacji obywatelskiej. To są te dwie nowe, które mają wejść. To, że się teraz z tego wycofano nie ma większego znaczenia, ponieważ jeżeli wejdzie Europejski Obszar Edukacyjny i Polska będzie tam wdrożona to edukacja seksualna będzie obowiązkowa. I tu nie chodzi o taką, jaka była w ramach wychowania do życia w rodzinie, ale o taką według standardów WHO. To jest niebezpieczne, ponieważ Unia Europejska na przestrzeni lat stała się zupełnie czymś innym i to w jakim kierunku ona zmierza budzi niepokój, ponieważ ona zmierza w stronę państwa totalitarnego, które chce się wtrącać w każdą dziedzinę naszego życia – ostrzegł tropiciel marksizmu, wracając do Zielonego Ładu, którego skutki mają być katastrofalne.

– To jest pewien wytrych, ponieważ w Zielonym Ładzie w dużej mierze chodzi o wywłaszczenie. Jeżeli zmusi się ludzi do spełnienia pewnych norm, które są niezwykle kosztowne, jak na przykład dostosowywanie domów czy mieszkań do niezwykle kosztownych wymogów unijnych, tych ludzi nie będzie na to po prostu stać, więc będą musieli sprzedać to mieszkanie i iść na jakiś wynajem, więc stracą swoją własność. To samo dotyczy samochodów spalinyowych, to ludzie stracą swoje też swoje samochody – alarmował Dariusz Rozwadowski, wytykając obecnemu, ale również wcześniejszemu rządowi brak czujności.

Z dalszej części wystąpienia gościa biblioteki słuchacze dowiedzieli się m.in., że prywatna własność ma być zniesiona, ograniczona lub rozszerzona. Ta rozszerzona, to wiadomo, dla wybranych, ale generalnie zagrożenie ma dotknąć każdego, co ma doprowadzić do zubożenia wszystkich obywateli. Prowadzący rozmowę zapytał na czym polega marsz przez instytucje, gdyż Dariusz Rozwadowski jest autorem książki „Kościół w obliczu rewolucji. Marksistowski marsz przez instytucje Kościoła katolickiego”

– Rewolucjoniści próbując zdobyć władzę, niszczyli instytucje starego systemu. Komuniści dokonujący rewizji marksizmu klasycznego dostrzegli, że to nie jest dobre i skuteczne, to znacz

niszczenie wszystkiego od początku, bo ludzie są tak przywiązani do tradycyjnych instytucji, że odrzucają nowe, narzucone siłą. Stwierdzono, że należy te instytucje przejmować, wchodzić w nie odśrodkowo i przekształcać, a nie niszczyć.

Marszruta apologetów marksizmu podobno wiedzie przez ONZ, Unię Europejską i inne międzynarodowe organizacje, ale też przez podstawowe komórki społeczne. – Rodzina to jest związek kobiety i mężczyzny i dzieci. Jeżeli powiemy że rodziną jest związek osób tej samej płci to już zmieniamy istotę tej instytucji, nazywana jest nadal rodziną, ale jest czymś innym – tłumaczył Rozwadowski.

Organizacje, instytucje, nawet rodziny, przez które kroczy marksizm to drobiazg, w porównaniu z rozsądnym od środka Kościoła katolickiego. – Na przykład Kościół katolicki w Niemczech, a Kościół katolicki w Polsce to tak jakby były dwie zupełnie inne religie i to się dotyczy wielu krajów. W polskim Kościele też widzimy inne postrzeganie. Na przykład przedstawicielem tego takiego nurtu modernistycznego jest łódzki kardynał Ryś. On jest przykładem tego stoicyzmu nowoczesnego w cudzysłowie – wyjaśnił gość biblioteki.

– Kościół w latach 60. otworzył się na te różne nowinki między innymi też na rewolucję seksualną i to też niestety zaowocowało tymi różnymi skandalami, które rzeczywiście mają miejsce, na nowe ideologie, między innymi na marksistowską, neomarksistowską na ideologię klimatyzmu. Komunizm w swej istocie był antyreligijny a zwłaszcza antychrześcijański, ponieważ on betonuje ten system kapitalistyczny i że bez zniszczenia chrześcijaństwa komunizm nie wygra. Stąd też takie powszechne dążenie do tej ateizacji, zmieniania systemu wartości Czyli walka z dekalogiem, z hierarchią, pewnymi zasadami. Ideologia komunistyczna doprowadziła do śmierci milionów ludzi, ponieważ ona jest stworzona przez człowieka, który był zafascynowany satanizmem i nienawidził ludzi, nienawidził narodu. Niektórzy mówią, że Marks chciał dobrze ale to potem zostało wypaczone. Kościół jest to religia, która dawała recepty jak powstrzymać rewolucję i to, że ta rewolucja komunistyczna się nie udała w okresie I wojny światowej. Bo oni wtedy uważali, że jak się uzbroi między innymi robotników to oni nie pójdą na wojnę tylko zwrócą się przeciwko kapitalistom, przeciwko staremu systemowi. Tak się nie stało, to między innymi zasługa Kościoła, ponieważ katolicka nauka społeczna zmieniła sposób traktowania ludzi przez przedsiębiorców, przez właścicieli fabryk. Oni zaczęli lepiej traktować robotników, a robotnicy jak zobaczyli że

nie są już tak wyzyskiwani, mają jeszcze godziwą zapłatę, to mogą korzystać z tego co wypracują i nie chcieli już rewolty, tylko zaczęli korzystać z życia, zaczęli te zarobione pieniądze przeznaczać na poprawę swojej pozycji społecznej i na kształcenie swoich dzieci. Ten potencjał rewolucyjny robotników został zneutralizowany – wymieniał zasługi Kościoła w walce o lepsze jutro pracowników fizycznych Dariusz Rozwadowski.

Okazało się, że marksści nie ustawiali w swoich poszukiwaniach grupy ludzi, których można omotać. W końcu padło na młodzież.

– W latach 60. zaczęły się pojawiać wszelkie grupy mniejszościowe: mniejszości seksualne, mniejszości narodowe. Również nastawiono kobiety przeciwko mężczyznom i mężczyźni przeciwko kobietom czyli feminizm. Do dzisiaj się z tym borykamy i to jest korzystne dla tej ideologii, która się karmi ciągle nierozwiązywalnym konfliktem i to jest istota tej ideologii marksistowskiej – wykorzystać jakiś konflikt, albo go stworzyć, wmawiać jednej grupie że jest ciemniejsza i budować potencjał rewolucyjny, że trzeba ich wyzwalać i zmieniać. My jesteśmy teraz na tym etapie zmian stosunków ekonomicznych, że już ta nadbudowa, ta kultura zachodu została w dużej mierze przekształcona, a teraz przychodzi kolej na zmianę, między innymi do tego ma służyć ten Zielony Ład. Żeby się ludzie nie buntowali stworzono pewną ideę, że jest zagrożenie dla planety i pod pretekstem ochrony klimatu próbuje się ludziom ograniczyć na przykład własność czy opodatkować, czy zmusić wręcz do tego co oni sobie tam wymyślili. Tak, jak w XIX wieku wielcy przemysłowcy, kapitaliści sponsorowali komunistów i ich idee, tak teraz w tej roli są wielkie korporacje które też te idee próbują zaszczać, żeby też potem zyski z tego czerpać – bezlitośnie obnażył manipulacje współczesnych wyznawców marksizmu Dariusz Rozwadowski. Wprawdzie trochę dziwnym się zdaje sponsorowanie komunistów przez kapitalistów, ale najwyraźniej niewiele wiemy.

Co my – naród możemy zrobić, żeby zatrzymać ten marsz przez instytucje, to szerzenie się marksistowskiej ideologii i wszelkie zło, jakie za tym kroczy? Wygląda na to, że powinniśmy dążyć do wystąpienia z międzynarodowych organizacji, takich jak ONZ, OBWE, OECD, a przede wszystkim z Unii Europejskiej. Wtedy w naszym pięknym kraju nad Wisłą zapanuje porządek, dobrobyt, praworządność, jak na przykład w Białorusi. Tylko tych euro, które płyną do nas wartkim strumieniem trochę żal.

Tekst i fot. (jd)

Region

Ruszyli z wiosną

Mieszkańcy gminy Brzuze, mali, średni i duzi mają możliwość korzystania z bogatej infrastruktury sportowej oraz z rywalizacji w zawodach, turniejach, meczach, a nawet olimpiadach. Wprawdzie nie tych, międzynarodowych, ale lokalnych.

W czwartek 20 marca sala gimnastyczna w Szkole Podstawowej w Radzynku stała się areną sportowych i umysłowych potyczek. Tego dnia uczniowie klas I-III ze wszystkich gminnych placówek edukacyjnych uczestniczyli w miniolimpiadzie „Ruszał z wiosną” o puchar wójta gminy Brzuze. Dzieci rywalizowały w różnych konkurencjach sportowych oraz sprawdzających ich znajomość matematyki i przyrody.

– Najważniejszym celem zawodów było promowanie ak-

tywności fizycznej wśród najmłodszych oraz kształtowanie zdrowych nawyków i postaw sportowych. Olimpiada stała się doskonałą okazją do integracji uczniów i rozwijania ich zainteresowań w duchu sportowej rywalizacji. Dzieci wykazały się ogromnym zaangażowaniem, a organizatorzy zadbałi o odpowiednią atmosferę, w której panowały zasady fair play – wyjaśnia Agnieszka Krauz z Urzędu Gminy Brzuze.

W miniolimpiadzie „Ruszał z wiosną” pierwsze miejsce zaję-

ła Szkoła Podstawowa w Radzynku, drugie – Szkoła Podstawowa w Ugoszczu, trzecie – Szkoła Podstawowa w Ostrowitem, czwarte – Szkoła Podstawowa w Trąbinie. Puchar zwycięskiej drużynie oraz dyplomy i słodycze wszystkim wręczali: wójt Jan Koprowski i dyrektorka szkoły w Radzynku Marta Kędzierska, którzy podziękowali wszystkim uczestnikom za zaangażowanie i wspaniałą postawę oraz pogratulowali zdobytych miejsc.

Tekst i fot. (jd)

Region

Krystyna Lewicka-Ritter w regionie

W piątek 13 marca Andrzej Szalkowski, dyrektor Muzeum Ziemi Dobrzyńskiej w Rypinie zaprosił mieszkańców miasta i okolic na spotkanie z Krystyną Lewicką-Ritter, autorką książki „W Kujawsko-Pomorskiem – z Oskarem Kolbergiem pod rękę”.

Co łączy Krystynę Lewicką-Ritter z Oskarem Kolbergiem XIX wiecznym etnografem? Na pewno zainteresowanie badaniami nad tradycją, muzyką, twórczością i obrzędowością polskiej wsi.

Uczestnicy spotkania w mu-

zeum wybrali się wraz z autorką w podróż szlakiem miejsc istotnych dla dziedzictwa i kultury ludowej naszego województwa. Odwiedzili m.in. Kujawy, ziemię dobrzyńską, ziemię chełmińską, michałowską i Bory Tucholskie.

Tematem opowieści Krystyny Lewickiej-Ritter były odrębności kulturowe – sztuka, zdobnictwo, gwara, stroje, zwyczaje, obrzędy i kulinaria, jakie można znaleźć w naszym województwie. Wszystko było ilustrowane prezentacją multimedialną.

Publikacja „W Kujawsko-Pomorskiem z Oskarem Kolbergiem pod rękę” została wydana z inicjatywy przewodniczącej sejmiku województwa kujawsko-pomorskiego Elżbiety Piniewskiej. Jest wynikiem cyklu reportaży Krystyny Lewickiej-Ritter zrealizowanych w naszym regionie w ramach stypendium Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

**(jd)
fot. MZD**

Mistrzynie komiksowego makijażu

SKĘPE/POWIAT/KRAJ ▶ Melania Sewelenko z Zespołu Szkół im. Waleriana Łukasińskiego w Skępem zajęła pierwsze miejsce w konkursie „Fantazy world makeup 2025” zorganizowanym przez Wyższą Szkołę Edukacji i Terapii w Poznaniu i Wielkopolską Szkołę Medyczną

wysoka jakość pracy, kreatywność oraz umiejętności techniczne uczennicy klasy czwartej naszej szkoły Melanii Sewelenko, co zaowocowało zasłużonym pierwszym miejscem. Gratuluję Melanii, życzę dalszych sukcesów w świecie wizażu.

Melania Sewelenko jest uczennicą klasy czwartej skępskiego liceum o profilu kosmetycznym. W Poznaniu nie miała sobie równych i bezapelacyjnie wygrała prestiżowy konkurs „Fantazy world makeup 2025” na makijaż komiksowy w stylu pop-art.

Organizatorem zmagania dla adeptów sztuki kosmetycznej z całego kraju była Wyższa Szkoła Edukacji i Terapii w Poznaniu oraz Wielkopolska Szkoła Medyczna. I to właśnie Wyższa Szkoła Edukacji im. Kazimierzy

Milanowskiej ufundowało nagrodę w postaci bezpłatnej nauki na pierwszym roku studiów dla laureatki konkursu i 50-procentowej ulgi w opłatach za drugi rok studiów. Melania Sewelenko ma już otwarte drzwi do poznańskiej WSEiT, na koncie pierwszą nagrodę i ogromne doświadczenie.

Melania Sewelenko pracowała w czasie konkursu z modelką Oliwią Czarnecką, także uczennicą klasy czwartej skępskiego liceum o profilu kosmetycznym, której wykonała wielobarwny i niezwykle makijaż komiksowy w stylu pop-art. Cenne wskazówki w trakcie procesu twórczego zapewnił mistrzyni makijażu zespół uczniowski w składzie: Kinga Kretkowska oraz Roksana Miżyńska.

Zgodnie z zadaniem konkur-

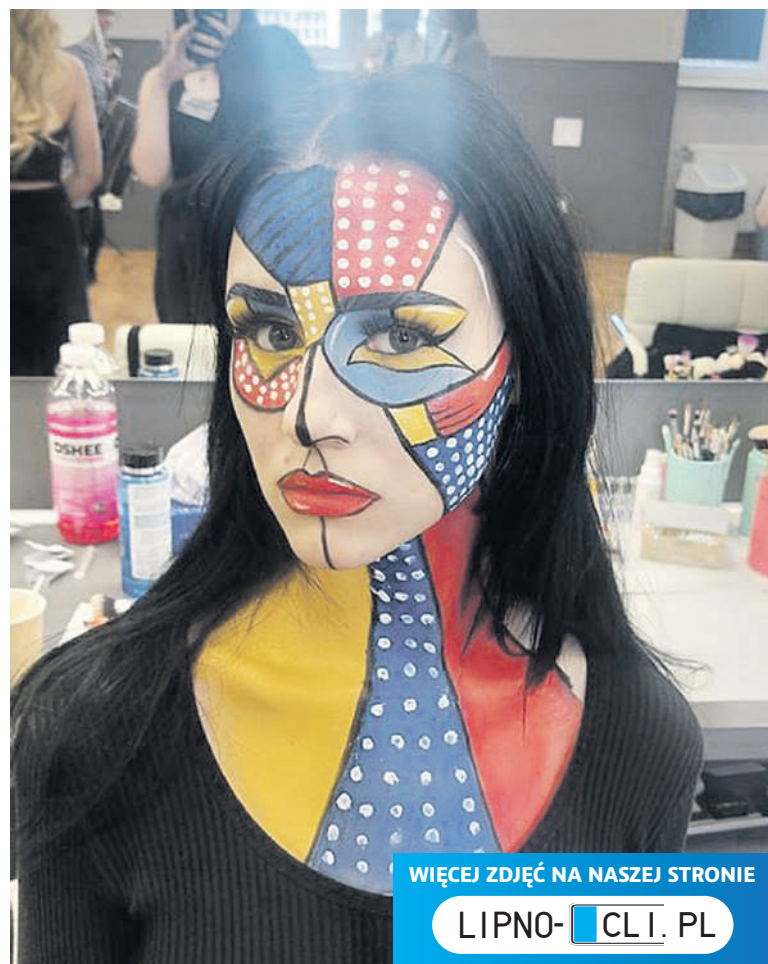
sowym Melania Sewelenko przy współpracy zgranego zespołu stworzyła stylizację odzwierciedlającą ducha pop-art. Makijaż zachwycił i przekonał komisję konkursową, pierwsza nagroda trafiła do uczennicy skępskiego Zespołu Szkół im. Waleriana Łukasińskiego, dyplom za udział otrzymała szkoła. Opiekunką merytoryczną uczennicy i organizatorką udziału w poznańskim prestiżowym konkursie była nauczycielka Zespołu Szkół im. Waleriana Łukasińskiego w Skępem Anna Pasikowska.

To kolejny sukces uczennicy liceum o profilu kosmetycznym skępskiej szkoły, o którym mamy przyjemność informować. Gratulujemy i życzymy kolejnych laurów na arenie ogólnopolskiej.

Lidia Jagielska
fot. nadesłane

– To dla nas duma i radość – nie kryje zadowolenia Jerzy Rzeckoński, dyrektor Zespołu Szkół im. Waleriana Łukasińskiego

w Skępem. – Konkurs odbył się 21 marca w Poznaniu, uczennice wspaniale zaprezentowały się. Doceniona przez jurorów została

WIĘCEJ ZDJĘĆ NA NASZEJ STRONIE

LIPNO-CLIP.PL

Kulturalny zawrót głowy w Golubiu-Dobrzyniu

REGION ➤ Na przełomie lutego i marca naprawdę wiele się działo w Golubskim Domu Kultury. Prezentujemy krótkie podsumowanie tego czasu oraz zachęcamy mieszkańców regionu do brania udziału w kolejnych wydarzeniach

Bal Walentynkowy

14.02.2025 w Domu Kultury odbył się Bal Walentynkowy dla najmłodszych. Poprzez bierani w piękne stroje, aktywnie uczestniczyli w wielu zabawach tanecznych z użyciem między innymi chust oraz serduszek wyciętych z papieru. Dzieci integrowały się podczas tańczenia w parach, postępując według wskazówek animatora. Nie zabrakło również zabaw, w których rozwijały swoją wyobraźnię, kreatywność oraz koncentrację. Na najmłodszych czekał słodki poczęstunek. Sądząc po uśmiechach, Bal Walentynkowy był udany.

Koncert zespołu „Mygre-na”

15.02.2025 odbył się koncert lokalnego zespołu „Mygre-na”. Na scenie Domu Kultury wystąpili: Tomasz Zieliński, Andrzej Telej, Zbigniew Krempic, Marek Lipiński, Łukasz Kamiński oraz Mariusz Sikora. W ich wykonaniu usłyszeć można było rockowe hity z lat 80-tych i 90-tych, między innymi: „Zostawcie Titanica”, „Kryzysowa narzeczona”, „Chcemy być sobą” czy „Mniej niż zero”.

Kultura przy kawie

19.02.2025 w Domu Kultury miało miejsce kolejne spotkanie z cyklu „Kultura przy kawie”. Spotkania te dedykowane są każdej grupie wiekowej i pozwalają uczestnikom rozwijać pasję, kreatywność, wymieniać się doświadczeniami i ciekawie spędzać czas. Tym razem tematem było materiałowe rękodzieło – tulipany na Dzień Kobiet. Warsztaty odbyły się pod artystycznym okiem Moniki Skarbowskiej. Opowiedziała ona o swojej pasji i udzieliła cennych wskazówek, które pozwoliły uczestniczkom własnoręcznie wykonać materiałowe tulipany.

Zioła na warsztat

20.02.2025 miało miejsce wydarzenie „Zioła na warsztat”, które odbyło się w Domu Kultury. Warsztaty zorganizowane zostały w ramach obchodów 400. rocznicy śmierci Anny Wazówny, która pasjonowała się ziołolecnictwem i wspierała badania naukowe w zakresie botaniki oraz medycyny. Prowadzącą była Agnieszka Jędraszek – terapeuta zajęciowy, fitoterapeuta, zielarka. Opowiedziała ona między innymi o tym jak opracowane są recep-

tury zielarskie oraz jak sprawdzać właściwości ziół. Pod jej czujnym okiem uczestniczki przygotowywały mieszanek ziołową na bezsenność, używając między innymi liścia melisy, ziela marzanki, korzenia kozłka, szyszki chmielu oraz kwiatu wrzosu.

Edukacja Młode Horyzonty

26.02.2025 roku miała miejsce kolejna wizyta najmłodszych w Domu Kultury, a to za sprawą projektu edukacji filmowej dla przedszkoli i szkół „Edukacja Młode Horyzonty”. Skupia się on na seansach wartościowych i dobranych pod kątem wieku ucznia filmów. Ich tematyka jest zgodna z podstawą programową na poszczególnych etapach edukacji. W tym miesiącu dzieci uczestniczyły w projekcji takich filmów jak: „Kicia Kocia na pikniku”, „Operacja człowiek w czerni” oraz „Głowa pełna Ciebie”.

Dzień Kobiet 2025

W dniach 07-08.03.2025 na mieszkanki czekały niesamowite atrakcje z okazji Dnia Kobiet, których organizatorem był Dom Kultury i Urząd Miasta. W piątek (07.03) odbyły się warsztaty makijażu pod okiem profesjonalnej wizażystki Ilony Pytel. Opowiedziała ona o swojej pasji, a także zdradziła między innymi jak prawidłowo wykonać makijaż, jak w poprawny sposób dobrać pielęgnację do potrzeb skóry oraz jakie są najczęściej popełniane błędy makijażowe. Kolejną atrakcją była sesja fotograficzna w obiektywie Dawida Brożka, gdzie kobiety mogły stać się częścią małych dzieł sztuki. Jednocześnie miał miejsce także koncert akustyczny w wykonaniu Moniki Jankowskiej oraz

Kamila Szynekiewicz.

Usłyszeć można było między innymi „I Ciebie też bardzo” czy „Shallow”. Z kolei w sobotę (08.03) odbyły się dwa koncerty aktora musicalowego i wokalisty, znanego z ról w spektaklach Studia Buffo oraz Teatru Muzycznego „Roma” – Janka Traczyka. Atmosfera była magiczna, a publiczność chętnie zaangażowała się do wspólnego śpiewania. Miał miejsce również panel dyskusyjny „Kobiety o kobietach. Przełamać stereotypy”. Prelegentkami były: Dominika Piotrowska – burmistrz Gminy Golub-Dobrzyń, Paulina Gralik – dyrektorka Domu Kultury, Agata Bartłomiejus – prezeska Fundacji Integris, Stefania Kłoss – Fundacja Nocy i Dni, Monika Kwidzińska – przewodnicząca Rady Miasta Golub-Dobrzyń oraz Martyna Markiewicz – przewodnicząca Młodzieżowej Rady Miasta Golub-Dobrzyń.

Edukacja Młode Horyzonty

17.03.2025 roku miała miejsce kolejna wizyta najmłodszych w Domu Kultury, a to za sprawą projektu edukacji filmowej dla przedszkoli i szkół „Edukacja Młode Horyzonty”. Skupia się on na seansach wartościowych i dobranych pod kątem wieku ucznia filmów. Ich tematyka jest zgodna z podstawą programową na poszczególnych etapach edukacji. W tym miesiącu dzieci uczestniczyły w projekcji takich filmów jak: „Ella Bella Bingo”, „Kapitan Morten i Królowa Pająków”, „Lato, kiedy nauczyłam się latać”.

Wernisaż wystawy „Mój świat”

21.03.2025 miał miejsce wernisaż wystawy „Mój świat” Justyny

Janowskiej. Po raz kolejny można było podziwiać niesamowite prace tej artystki, które pojawiły się w Domu Kultury. Pobudzały one zmysły i wyobraźnię i wprawiły w zachwyt wszystkich odwiedzających. Wystawa jest dostępna do 21 kwietnia 2025 w holu wystawowym DK. Serdecznie zapraszamy.

Koncert akustyczny Marty Moszczyńskiej

22.03.2025 roku na scenie Domu Kultury wystąpiła Marta Moszczyńska, wokalistka o niezwykłej barwie z rockowym sznytem, która od 15 lat pracuje z Piotrem Rubikiem, występując na największych, polskich scenach muzycznych. W jej wykonaniu usłyszeć mogliśmy najpiękniejsze filmowe piosenki o miłości, takie jak: „Perhaps”, „Skyfall”, „I say a little prayer”, „Ostatni” czy „Niech mówią, że to nie jest miłość”. Atmosfera była wspaniała.

Warsztaty dla młodzieży „Coolturka”

DK zaprasza wszystkich nastolatków na „Coolturkę” czyli spotkanie o luźnym, twórczym klimacie. – Jeżeli szukacie miejsca, gdzie możecie być sobą, rozmawiać o tym, co Was interesuje, poruszać ważne tematy, a przede wszystkim dobrze się bawić, to świetnie się składa – nasze warsztaty są dla was! Spotkanie odbędzie się 14 kwietnia 2025 roku o godz. 17:00 w Domu Kultury (pomieszczenie „Pod Tarasem”). Czekaj na Was niespodzianka – stworzymy razem coś kreatywnego i fajnego! Warsztaty są bezpłatne, ale obowiązują zapisy (tel. 566832408) – podaje Golubski Dom Kultury.

Warsztaty „Rodzinne jaja”

DK zaprasza na rodzinne warsztaty zdobienia jajek, które odbędą się 8 kwietnia 2025 roku o godz. 17:30. Koszt 30zł/rodzina. Zapisy pod numerem: 566832408. Ilość miejsc ograniczona!

Spektakl komediowy „Żona do adopcji”

DK zaprasza na spektakl komediowy „Żona do adopcji”. Odbędzie się on 11.04.2025 o godz. 19:00 w sali widowiskowej w Domu Kultury. Bilety można nabyć na stronie: biletyna.pl oraz kupbilecik.pl, a także w sekretariacie DK (płatność wyłącznie gotówką). Cena biletu wynosi 95 zł.

Koncert Andrzeja Koryckiego i Dominiki Żukowskiej

DK zaprasza na wyjątkowy koncert Andrzeja Koryckiego i Dominiki Żukowskiej, który odbędzie się 30 maja 2025 roku o godz. 18:00 w sali widowiskowej Domu Kultury. Ten niesamowity duet od lat fascynuje się repertuarem wybitnych postaci: Bułata Okudźawy oraz Włodzimierza Wysockiego, których to twórczość wyróżnia się dużą emocjonalnością oraz wymownością tekstów, które w ujmujący sposób opisują to, co w życiu często trudno wyrazić słowami... Podczas koncertów duet w polskich tłumaczeniach wyśpiewuje wiele wzruszających ballad tych artystów, takich jak: „Modlitwa”, „Niebieski balonik”, „Pieśń gruzińska”, „Trzy miłości”, „Liryczna”, „Reinkarnacja”. Koszt biletu wynosi 60zł. Informacje: 566832408.

„Wesoła Harmonia”

Zespół wokalny „Wesoła Harmonia” działa przy golubsko-dobrzyńskim Domu Kultury od ponad 23 lat. Tworzą go ludzie z pasją i wielkim sercem do muzyki. Zespół swoimi występami przez lata uświetniał uroczystości miejskie, brał udział w przeglądach oraz konkursach w całym województwie. Pasjonaci śpiewu spotykają się regularnie, w czwartki. – Jesteśmy bardzo dumni, że to właśnie w murach Domu Kultury piszecie Państwo swoją historię. Obecny skład: Zofia Zielińska, Mirosława Mikucka, Gabriela Rychter, Ewa Kołodziej-ska, Longina Przybyś, Franciszek Michalewicz, Marek Rychter, Bronisław Brytan, Radosław Czapan – podaje DK.

(ak), fot. nadesłane

HOROSKOP

KOZIOROŻEC 22.12-19.01

W kwietniu Koziorożce będą zmuszone do zmiany podejścia do obowiązków zawodowych. W pracy pojawi się większa presja, ale twoja wytrwałość pomoże ci przetrwać trudniejsze chwile. To dobry czas na realizację celów związanych z długoterminową stabilizacją finansową. W życiu osobistym warto zastanowić się nad równowagą między obowiązkami a odpoczynkiem – nie zapominaj o chwilach dla siebie.

WODNIK 20.01-18.02

Początek kwietnia może przynieść Wodnikom nowe wyzwania związane z pracą lub edukacją. Twoja zdolność do myślenia poza schematami znowu się przyda, gdyż pojawią się okazje, które wymagają nieszablonowego podejścia. W relacjach osobistych warto poświęcić więcej czasu najbliższemu, którzy mogą potrzebować twojego wsparcia. To także dobry czas na realizację pasji i kreatywnych przedsięwzięć.

RYBY 19.02-20.03

Dla Ryb początek kwietnia to czas, w którym będą mogły skoncentrować się na sprawach finansowych. Warto przemyśleć swoje wydatki i zaplanować budżet na przyszłość. Twoja intuicja, która jest silna jak nigdy, pomoże ci w podjęciu mądrych decyzji. W życiu osobistym pojawią się możliwości na wzmocnienie relacji – bądź otwarty na uczucia i staraj się nie zamykać na innych.

BARAN 21.03-20.04

W pierwszej połowie kwietnia Barany mogą poczuć przypływ energii, który skłoni je do podjęcia działań w kierunku długoterminowych celów. To doskonały moment na rozważenie swoich ambicji zawodowych. Będziesz musiał podejmować decyzje, które wpłyną na twoje życie na dłużej, ale nie martw się – intuicja cię nie zawiedzie. Pamiętaj, by nie zapominać o odpoczynku, bo zbyt duża intensywność może prowadzić do wypalenia.

BYK 21.04-21.05

Kwiecień przynosi dla Byków szansę na odzyskanie równowagi. W pracy, choć napięcie może narastać, ty będziesz w stanie znaleźć spokój i kierować sytuacją z dużą rozwagą. Zwróć uwagę na relacje z bliskimi, ponieważ w najbliższych dniach pojawią się okazje, by poprawić komunikację i zacieśnić więzi. To także dobry czas na refleksję nad finansami – warto zaplanować przyszłość.

BLIŹNIĘTA 22.05-20.06

Początek kwietnia to okres, w którym Bliźnięta mogą poczuć się bardziej otwarte na nowe doświadczenia. Twoje towarzyskie umiejętności będą na wysokim poziomie, co pozwoli ci nawiązywać interesujące znajomości. Zawodowo nadchodzą zmiany, które wpłyną na twoje plany. Zamiast opierać się tym zmianom, spróbuj wykorzystać je jako okazję do rozwoju i wzrostu. W miłości nie braknie emocji, które warto pielęgnować.

RAK 21.06-22.07

W kwietniu dla Raka nadchodzi czas intensywnych emocji i wewnętrznych przemyśleń. Będziesz szukać harmonii w swoim życiu osobistym, a także stawiać czoła wyzwaniom zawodowym. Zrób krok w stronę zmian, ale zachowaj ostrożność przy podejmowaniu decyzji. W relacjach z innymi osobami przyda się więcej cierpliwości – nie wszystko będzie szło zgodnie z planem, ale staraj się nie panikować.

LEW 23.07-22.08

Dla Lwów nadchodzi kwiecień pełen twórczej energii. Twoje pomysły mogą zaskakiwać innych, a charyzma pozwoli ci zdobywać sojuszników. Zawodowo będzie okazja, by zaprezentować swoje umiejętności, ale nie zapominaj o zachowaniu pokory. W relacjach osobistych warto zainwestować czas w bliskie osoby, bo to właśnie teraz możecie przejść na głębszy poziom porozumienia.

PANNA 23.08-22.09

Początek kwietnia przynosi Pannom czas na porządki – zarówno w życiu zawodowym, jak i osobistym. Zaczynasz dostrzegać, co w twoim otoczeniu wymaga zmiany. Nie bój się wyjść ze swojej strefy komfortu, ponieważ tylko wtedy pojawią się nowe możliwości. Twoje zdolności organizacyjne będą teraz na wagę złota, ale pamiętaj, by nie zaniedbywać emocjonalnych potrzeb. Czas na równowagę!

WAGA 23.09-23.10

Kwestionowanie dotychczasowych przekonań i ról społecznych może być dominującym tematem dla Wąg w pierwszej części kwietnia. Kiedy wszystko wokół ciebie zacznie się zmieniać, nie bój się podjąć ryzyka i wyjść naprzeciw nowym wyzwaniom. W relacjach osobistych staraj się wyrażać swoje potrzeby wprost, a nie domyslać się, co myślą inni. To czas na dbanie o siebie, zarówno fizycznie, jak i emocjonalnie.

SKORPION 24.10-21.11

Skorpiony mogą poczuć w kwietniu intensywny wewnętrzny ruch, który skłoni je do działania. Zawodowo to czas, w którym pojawią się możliwości na poprawę sytuacji finansowej. Będziesz musiał wykazać się elastycznością i nieoczekiwaną kreatywnością, ale to cię nie przeraża. W życiu osobistym może pojawić się potrzeba wyjaśnienia pewnych spraw z bliskimi, ale szczerość i otwartość pomogą ci przejść przez trudniejsze chwile.

STRZELEC 22.11-21.12

Początek kwietnia dla Strzelców może okazać się czasem głębszej refleksji. Twoje wewnętrzne poszukiwania mogą prowadzić cię ku nowym pasjom i zainteresowaniom. Zawodowo warto rozważyć nowe ścieżki kariery lub nauki. Zamiast podążać za tłumem, postaw na swoją unikalność. W relacjach z bliskimi pojawi się przestrzeń na szczere rozmowy, które poprawią waszą więź.

PRZEPIS TYGODNIA

KREM WANILIOWO-CZEKOLADOWY

Składniki:

Krem waniliowy:

- mleko 3,2% 375 g
- śmietanka 30% 125 g
- cukier puder 150 g
- żółtka 5 szt
- mąka pszenna 35 g
- cukier wanilinowy 32 g

Krem czekoladowy

- gorzka czekolada 400 g
- śmietanka 30% 500 ml
- cukier kryształ 5 łyżek

Sposób wykonania

Czekoladę zetrzeć na tarce na grubych oczkach. Śmietankę zagotować a następnie zalać nią czekoladę. Po 3 minutach wymieszać delikatnie aby czekolada rozpuściła się. Dodać cukier i ponownie wymieszać. Pozostawić do ostygnięcia. W tym czasie ubić śmietankę. Do ubitej śmietanki dodać partiami ostudzoną masę czekoladową i zmiksować na wolnych obrotach. W garnku zagotować mleko i śmietankę. Żółtka połączyć z cukrem i cukrem wanilinowym. Po wymieszaniu dodać przesianą mąkę i znów wymieszać. Do przygotowanej masy powoli wlewać ciepłe mleko ze śmietanką stale miksując masę na najniższych obrotach. Tak przygotowaną masę bez grudek podgrzewać na wolnym ogniu stale mieszając. Zgęstniały krem owinąć folią i pozostawić do przestudzenia. Do małych słoiczków przełożyć krem czekoladowy a na niego krem waniliowy. Udekorować miętą i startą czekoladą.

Na zdjęciu Weronika Rokoszevska, uczennica Szkoły Branżowej I Stopnia przy Zespole Szkół Nr 3 w Golubiu-Dobrzyniu

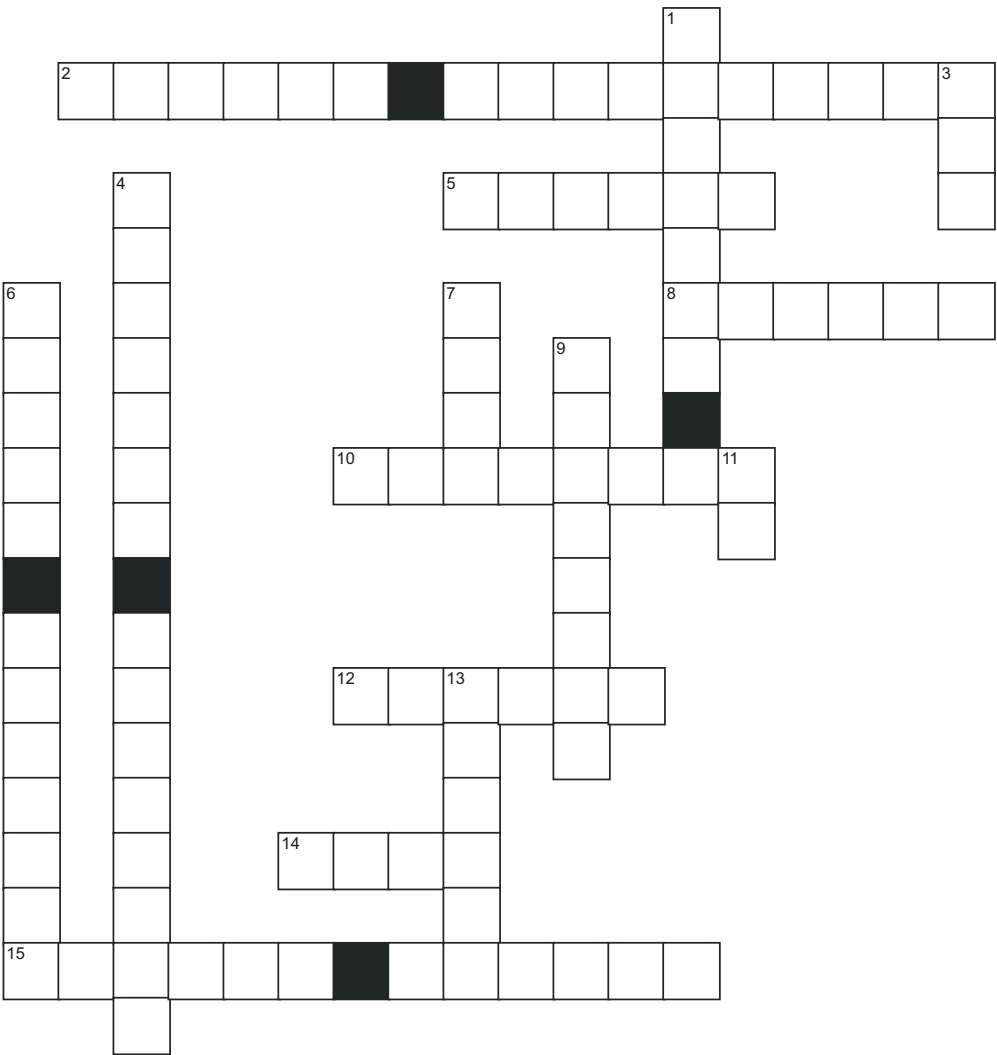
Smacznego!

SUDOKU

5	8			6	3	7	4	
							3	
4			5			9		2
	7							
1	5							7
3			7		5			
	4						7	
	6		9		7		2	4

				5	9		7	2
			4	2	1			
	2		6		7	1		
		6			8			
					6	5		3
9			1					
						7		9
								1
				7				8

Krzyżówka Panoramiczna

Pytania

Horyzontalnie

2. Kto był pierwszym prezydentem Stanów Zjednoczonych?
5. Jak nazywa się największa planeta w Układzie Słonecznym?
8. Jakie zwierzę jest symbolem Australii?
10. W którym państwie znajduje się miasto Petra, słynne z wykutych w skale budowli?
12. W jakim kraju wynaleziono piłkę nożną?
14. Nazwa najstarszego znanego starożytnego państwa Egiptu?
15. Kto wynalazł żarówkę elektryczną?

Wertykalnie

1. Jak nazywa się pierwszy polski król?
3. Nazwa najdłuższej rzeki na świecie.
4. Kto napisał powieść „Mistrz i Małgorzata”?
6. Jak nazywa się najwyższy szczyt górski na Ziemi?
7. Które zwierzę jest narodowym symbolem Kanady?
9. Jaki kraj jest największym producentem kawy na świecie?
11. Jaki jest symbol chemiczny złota?
13. Jak nazywa się najszybszy lądowy zwierzak na świecie?

Uroczystość w oborskim sanktuarium

REGION ➤ Obory – wieś położona na wzgórzu Ziemi Dobrzyńskiej, znana w Polsce z Sanktuarium Matki Bożej Bolesnej z sobotnim Wieczernikiem Pokoju prowadzonym przez charyzmatycznego karmelitę o. Piotra Męczyńskiego, podczas którego pielgrzymi modlą się, przyjmują na całe życie Szkaplerz Święty

23 marca br. kustosz tegoż sanktuarium o. Piotr Słomiński zaprosił wiernych na uroczystość 80. rocznicy męczeńskiej śmierci bł. Hilarego Januszewskiego, krakowskiego karmelity, jednego ze 108 męczenników, których 13 czerwca 1999 r. Jan Paweł II beatyfikował w Warszawie podczas mszy świętej na pl. Piłsudskiego.

Jego życie rozpoczęło się 11 czerwca 1907 r. w malowniczych

Krajenkach k/Borów Tucholskich, w rodzinie o kaszubskich korzeniach. Był 10. dzieckiem Marianny i Marcina Januszewskich, biednej, ciężko pracującej rodziny, dla której oparciem był Bóg, zaszczerpiona głęboka pobożność. Paweł (późniejszy Hilary) swoją edukację rozpoczął w Gręblinie z obowiązującym językiem niemieckim, tam przyjął sakramenty pierwszej komunii świętej i bier-

mowanie. Tamtejszy wizerunek obrazu Madonny wręczającej Szkaplerz Św. Szymonowi Stock był u niego ważną przyczyną powołania do stanu kapłańskiego.

Dalsza edukacja związana była z Gimnazjum Księży Pallotynów w Sucharach koło Nakła n/Notecią, nauką prywatną w domu, Zakładem Wychowawczym dla sierot i opuszczonych chłopców Księży Michalitów w Pawlikowicach, Krakowem, studiami filozoficznymi w Międzynarodowym Kolegium Św. Alberta w Rzymie, gdzie 15 lipca 1934 r. przyjął święcenia kapłańskie. Po powrocie do Polski w 1935 roku został prefektem, wychowawcą kleryków w Seminarium OO. Karmelitów w Krakowie, wykładał również teologię dogmatyczną i historię kościoła.

O. Hilary Januszewski wspomniany był jako poważna, mało mówna osoba, z nieugiętym charakterem, ciesząca się zaufaniem. Spotkał go los więźnia zabranego przez niemieckich zbrodniarzy, po odważnej interwencji wstawienia się za braćmi karmelitami, osadzonymi przy ul. Montelupich. Późniejszego błogosławionego wywieziono do obozu koncentracyjnego w Sachsenhausen, następnie do Dachau, w którym

w latach 1939-45 więziono 35000 Polaków, w tym ok. 2000 osób duchownych. Ojciec Hilary, nr obozowy 27648, wspierał współtowarzyszy modlitwą, skrywaną mszą św., dzielił się chlebem. Tam podjął decyzję skazania siebie na śmierć, decydując się na udzielenie pomocy w części obozu, w którym leżeli w nieludzkich warunkach życia, wyrafinowanych męczarniach, ciężką pracą, chorzy na tyfus.

Apostołował przez 21 dni. Mając zaledwie 38 lat, po 5-dniowej agonii oddał życie, aby „posiąść je na wieki w chwale” (J. P. II). Jego wyniszczone ciało zostało spalone w obozowym krematorium.

Szacunek, wdzięczną pamięć podczas 80. rocznicy śmierci bł. Hilarego w oborskiej świątyni okazano odprawioną koncelebrowaną mszą św. pod przewodnictwem O. przeora Piotra Słomińskiego, wysłuchano konferencji nt. martyrologii zakonników, sióstr zakonnych, kilku polskich parafii, wygłoszonej przez prof. Mirosława Krajewskiego, prezesa Dobrzyńskiego Towarzystwa Naukowego. Przeżyto okolicznościowy program artystyczny w wykonaniu Rypińskiego Bractwa Literackiego, działającego przy Katolickim Stowarzysze-

niu „Civitas Christiana”, oparty o poezję Krzysztofa Kamila Baczyńskiego, z akcentem norwidskim oraz okolicznościowymi utworami, wierszem Laudate E. Rogowskiego, poematem o życiu bł. Hilarego Januszewskiego, skomponowanym i odśpiewanym przez Jacka Szablewskiego.

Pod tablicą O. Hilarego w świątyni delegacje władz administracyjnych, samorządowych, organizacji pozarządowych, Lipna, kilku gmin, Rypina, Brodnicy złożyły wiązanki kwiatów.

Warto nadmienić, że ojcowie karmelici w Oborach dbają o historyczną pamięć tego miejsca. Potwierdzeniem są tablice na murze klasztoru ufundowane przez DTN i KS „CCH” z inskrypcjami dot. duchowieństwa, osób świeckich. Na pobliskiej kalwarii tamtejszej nekropolii wznosi się piękny w swej architekturze Pomnik Narodowej Pamięci Ziemi Dobrzyńskiej, z wmurowaną ziemią pól bitewnych Polaków kilku kontynentów, a Krypta Pamięci O. Wincentego Kruszeńskiego zawiera także stosowną symbolikę wraz ze zdjęciami kapłanów, którzy zginęli za ojczyznę i wiarę. Pamiętajmy o nich w modlitwie.

(red)

fot. nadesłane

Region

Konkurs plastyczny dla najmłodszych

Urząd Marszałkowski wraz z Galerią i Ośrodkiem Plastycznej Twórczości Dziecka w Toruniu ogłosił nietypowy konkurs skierowany do dzieci i młodzieży.

Młodzi ludzie mają okazję wykazać się talentem i kreatywnością biorąc udział w konkursie plastycznym „Ale Teksas!”. – Jestem ciekaw waszej artystycznej interpretacji naszej współpracy

z partnerami z USA. Jestem też przekonany, że w swoich pracach spróbujecie oddać teksański duch, historię tego amerykańskiego stanu, bogactwo tej ziemi i jej kultury – zwrócić się do potencjalnych

uczestników współzawodnictwa marszałek Piotr Całbecki.

– Celem konkursu jest popularyzacja wśród dzieci i młodzieży wiedzy dotyczącej amerykańskiego stanu Teksas, jego historii i teraźniejszości oraz zachęcenie uczestników do twórczych poszukiwań elementów będących wyróżnikiem Teksasu świadczących o jego wyjątkowości, a także promocja współpracy województwa kujawsko-pomorskiego i stanu Teksas – tłumaczą ideę konkursu jego organizatorzy.

Dla ułatwienia zadania zaproponowano kilka tematów prac plastycznych: „Dallas, Houston, San Antonio...” – czyli w wielkim mieście”, „Ropa, bawełna, konie,

krowy...” – czyli teksańskie bogactwa”, „Jak zdobywano Dziką Zachód...” – czyli trochę historii”, „Rodeo, futbol, barbecue...” – czyli teksańskie rozrywki”. Mile widziane są własne pomysły w oparciu o główne hasło konkursu.

W zmaganiach mogą wziąć udział dzieci i młodzież w wieku od 6 do 18 lat z przedszkoli, szkół podstawowych i średnich, placówek kulturalno-oświatowych oraz prywatnych pracowni plastycznych województwa kujawsko-pomorskiego. Prace będą oceniane w czterech grupach wiekowych: 6-8 lat, 9-12 lat, 13-15 lat i 16-18 lat.

Uczestnicy mogą wykonać swoje dzieła w dowolnej tech-

nice. Może to być np. rysunek, akwarela, gwasz, grafika. Prace nie powinny przekraczać formatu A2. Prace należy przesać do 30 kwietnia do Galerii i Ośrodka Plastycznej Twórczości Dziecka, Rynek Nowomiejski w Toruniu z dopiskiem „Ale Teksas!”. Laureaci konkursu zostaną ogłoszeni w połowie czerwca. Przyznanych będzie 12 nagród głównych oraz 12 wyróżnień w poszczególnych kategoriach wiekowych.

Regulamin i dokumenty do pobrania są dostępne na stronie: <https://kujawsko-pomorskie.pl/aktualnosci/ale-teksas-zapraszamy-do-konkursu-plastycznego/?idU=1>.

Tekst i fot. (jd)

DOBRZE TO WIEDZIEĆ

Rada Ministrów za podniesieniem zasiłku pogrzebowego

Pożegnanie bliskiej osoby to trudne doświadczenie, ale też dotkliwy wydatek. Koszty pogrzebu w ostatnich latach znacznie wzrosły, w przeciwieństwie do pomocy ze strony państwa. To się wkrótce zmieni. Rada Ministrów przyjęła we wtorek projekt Ministerstwa Pracy podnoszący wysokość zasiłku pogrzebowego z 4 tys. zł do 7 tys. zł.

Zasiłek celowy na pokrycie kosztów pogrzebu

Co więcej, projekt wprowadza możliwość przyznania zasiłku celowego na pokrycie kosztów pogrzebu. Zasiłek będzie przyznawany niezależnie od dochodu i będzie mógł być przyznany osobie, która pokryła koszty pogrzebu: jeśli po zmarłym nie przysługuje zasiłek pogrzebowy; jeśli osoba, która pokryła koszty pogrzebu jest uprawniona do zasiłku pogrzebowego i poniosła w związku z pogrzebem nadzwyczajne, trudne do przewidzenia koszty (m.in. transport zwłok z zagranicy). Dzisiaj zasiłek celowy z pomocy społecznej jest przyznawany przez gminy w celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej, a także w przypadku poniesienia strat w wyniku zdarzenia losowego.

Trzykrotnie większy budżet programu

Maksymalna kwota dofinansowania na przebudowę lub doposażenie placu zabaw wyniosła maksymalnie 300 tys. zł na instytucję opieki. Dlaczego to ważne? Jeżeli gmina prowadzi więcej niż jeden żłobek czy klub dziecięcy z przynależącym do nich placem zabaw, mogła złożyć wniosek dla każdej takiej instytucji. Co ważne, wkład własny nie był wymagany. Program cieszył się tak dużym zainteresowaniem, że zdecydowaliśmy o zwiększeniu jego budżetu z pierwotnych 60 mln zł do 195 mln zł. Program finansowany jest ze środków Funduszu Pracy.

Wielu nie stać na pogrzeb

Dla wielu osób, szczególnie starszych, pokrycie kosztów pogrzebu bliskiej osoby to ogromny wydatek. W efekcie do bolesnego doświadczenia straty dochodzą kolejne obawy i stres o finanse. Koszty z roku na rok rosną, a kwota zasiłku pogrzebowego nie zmieniała się od 2011 roku. Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej zdecydowało się działać, a we wtorek 25 marca br. Rada Ministrów przyjęła projekt ustawy o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw. Zakłada on podwyższenie wysokości zasiłku pogrzebowego z kwoty 4 tys. zł do kwoty 7 tys. zł (o 75 proc.). To nie wszystko. Przygotowany w MRPiPS projekt zakłada dodatkowo waloryzację zasiłku pogrzebowego. Na jakich zasadach? Kwota zasiłku pogrzebowego będzie podwyższana o wskaźnik wzrostu cen i usług konsumpcyjnych, jeśli inflacja w danym roku przekroczy 5 proc.

Kasa na place zabaw

Nawet 300 tys. zł mogły uzyskać żłobki i kluby dziecięce na przebudowę lub doposażenie placu zabaw w ramach programu Aktywne Place Zabaw 2025. Poznaliśmy już wyniki naboru – to blisko 175 mln zł dla niemal 700 instytucji w całej Polsce. Zabawa pełni ważną rolę w procesie rozwoju małych dzieci. Świeże powietrze i kontakt z innymi sprzyjają kreatywności, nawiązywaniu relacji i odkrywaniu świata, choćby najbliższej jego części. Dlatego tak ważne jest, by place zabaw przy żłobkach i klubach dziecięcych odpowiadały na potrzeby rozwojowe maluchów i zapewniały im kontakt z naturą. Właśnie dlatego uruchomiono program Aktywne Place Zabaw, dzięki któremu gminy prowadzące instytucje opieki nad maluchami mogły ubiegać się o dofinansowanie przebudowy istniejących placów zabaw lub ich doposażenie.

Niemal 700 żłobków z nowymi placami zabaw

Nabór wniosków został uruchomiony 23 grudnia 2024 roku i zakończył się 4 lutego 2025 roku. Gminy złożyły wnioski na przebudowę lub doposażenie placów zabaw przy 774 instytucjach opieki. Ostatecznie dofinansowanie w kwocie 174 296 411,01 zł zostało przyznane na przebudowę lub doposażenie placów zabaw przy 696 instytucjach opieki. Prace mają być wykonane jeszcze w tym roku.

3 kwietnia

1968 – Premiera filmu „2001: Odyseja kosmiczna” w reżyserii Stanleya Kubricka

1973 – Przeprowadzenie pierwszej rozmowy telefonicznej za pomocą telefonu komórkowego przez Martina Coopera z Motoroli

2014 – Ogłoszenie terminu wyborów prezydenckich na Ukrainie na 25 maja

4 kwietnia

1961 – Pierwszy lot człowieka w kosmos – Jurij Gagarin na pokładzie statku Wostok 1

1999 – Rozpoczęcie interwencji wojskowej NATO w Jugosławii w odpowiedzi na konflikt w Kosowie

2016 – Zakończenie papieskiej pielgrzymki papieża Franciszka do Grecji i Turcji

5 kwietnia

1920 – Bitwa pod Komarowem, decydujące starcie wojny polsko-bolszewickiej

1992 – Podpisanie układu o przyjaźni i współpracy między Polską a Niemcami

1994 – Początek ludobójstwa w Rwandzie, trwającego do lipca tego samego roku

6 kwietnia

1917 – Stany Zjednoczone przystępują do I wojny światowej po wypowiedzeniu wojny Niemcom

1994 – Zamach na prezydenta Rwandy, Juvénala Habyarimany, który stał się pretekstem do rozpoczęcia ludobójstwa

2012 – Katastrofa smoleńska: Rosyjscy prokuratorzy ogłosili zakończenie śledztwa w sprawie tragedii

7 kwietnia

1948 – Utworzenie Światowej Organizacji Zdrowia (WHO)

1994 – Powstanie Rady Polityki Pieniężnej w Polsce

2007 – Premiery filmu „300” w reżyserii Zacka Snydera, który stał się międzynarodowym hitem

8 kwietnia

1966 – Zawarcie układu o współpracy między Polską a ZSRR

1994 – Początek ludobójstwa w Rwandzie, w wyniku zamachów na ludność Tutsi

2013 – Pierwsza pielgrzymka papieża Franciszka do Ziemi Świętej

9 kwietnia

1940 – Zbrodnia katyńska: masowa egzekucja polskich oficerów przez NKWD

1959 – Premiera pierwszego amerykańskiego satelity „Explorer 6”

1995 – Odnowienie stosunków dyplomatycznych między Polską a Węgrami

Źródło: wikipedia.org

10 kwietnia

1941 – Niemieckie wojska zajmują Belgię w trakcie II wojny światowej

1970 – Rozpad zespołu The Beatles, ogłoszenie przez Paula McCartneya decyzji o odejściu z grupy

2010 – Katastrofa smoleńska: w wyniku wypadku samolotu Tu-154 w Rosji, zginęło 96 osób, w tym prezydent Lech Kaczyński

11 kwietnia

1961 – Rozpoczęcie procesu Adolfa Eichmanna, głównego zbrodniarza wojennego III Rzeszy

1973 – Podpisanie porozumienia o ograniczeniu broni jądrowej między USA a ZSRR

1999 – Wybory do Parlamentu Europejskiego w Polsce

12 kwietnia

1961 – Pierwszy lot człowieka w kosmos – Jurij Gagarin na pokładzie statku Wostok 1

1981 – Premiera pierwszego filmu „Indiana Jones: Poszukiwacze zaginionej arki”

2010 – Prezentacja nowego systemu operacyjnego Windows 7 w Polsce

13 kwietnia

1943 – Wybuch powstania w warszawskim getcie

1964 – Powstanie słynnego albumu „The Beatles”

1990 – Koniec zimnej wojny w wyniku podpisania traktatu w Polsce

14 kwietnia

1945 – Wypowiedzenie wojny III Rzeszy przez Jugosławię

1956 – Premiera albumu „Elvis Presley”

2007 – Dzień Wielkiej Wyprawy z startem do kolonizacji Marsa

15 kwietnia

1912 – Zatonięcie statku Titanic na Oceanie Atlantyckim, w wyniku którego zginęło ponad 1500 osób

1970 – Premiera filmu „Kaczor Donald”

2014 – Zestrzelenie samolotu Malaysia Airlines nad Ukrainą, podczas wojny w Donbasie

16 kwietnia

1917 – Wybuch rewolucji lutowej w Rosji i obalenie caratu

1963 – Martin Luther King Jr. publikuje „List z więzienia w Birminghamu”

1988 – Polscy piłkarze wygrali z Turcją 4:1 w eliminacjach Mistrzostw Świata

Źródło: wikipedia.org

Kolorowe skarpetki mają znaczenie!

GMINA DĘBOWA ŁĄKA ▶ Klub Seniora w Lipnicy reaguje z empatią na wszystkie wydarzenia związane z kalendarzowymi świętami

Grają w kręgle, bilard, mają spotkania z dietetyczką, ćwiczą i poddają się masażom lub biorą udział w zajęciach z robotyki. Ogólnie dbają o formę psychiczną i fizyczną. Natomiast 20 marca br.

w przeddzień Światowego Dnia Zespołu Downa, klubowicze wystąpili w specjalnych skarpetkach, które są na całym świecie symbolem obchodów tego dnia.

Data 21 marca nie jest przy-

padkowa, ponieważ nawiązuje do genetycznego podłoża Zespołu Downa – trisomii 21. chromosomu. Symbol tego dnia to także rozpoznawalny znak wsparcia i aprobaty dla chorych, dla ich rodzin oraz opiekunów.

Czasowo zbiegło się to z pierwszym dniem wiosny, gdzie podczas zajęć robotycznych seniorzy „byli na księżycu” i testowali łazika zbudowanego podczas zajęć komputerowych. Później, bo 22 marca powitali ekologicznie wiosnę. Niewielka, symboliczna marzanna została spalona we wspólnym ognisku. Atmosfera wszystkich spotkań była wspaniała, jak zwykle w Lipnicy.

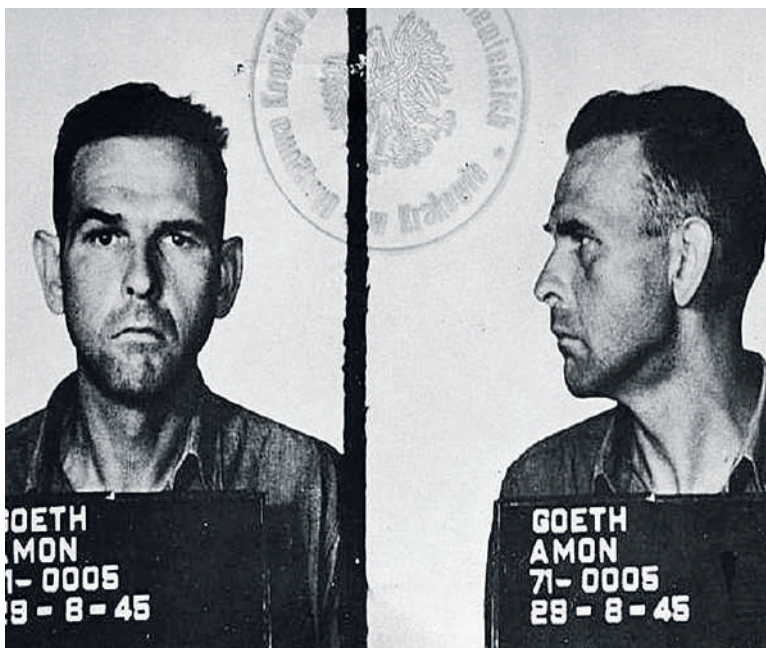
B. Walas
fot. str. klubu

Proces potwora

XX WIEK ▶ W 1946 roku cały Kraków żył sprawą Amona Gotha – sadystycznego dowódcy obozu w Płaszowie, który miał na sumieniu tysiące ludzkich istnień

Amon Goth był postawnym mężczyzną, mierzącym ok. 2 metrów, ważącym 120 kg. Jego ruchy były ociężałe. Był z pochodzenia wiedeńczykiem, a zawodu wydawcą i literatem. Oprócz stosowania okrutnych metod zarządzania obozem zajmował się także gromadzeniem własnego majątku. Na własną rękę konfiskował majątki Żydów z dystryktu krakowskiego. Jakby tego było mało, zajmował się także sprzedażą przydziałów żywnościowych osadzonych w obozach. W swojej willi gromadził obrazy znanych mistrzów malarstwa, biżuterię i cenne tkaniny. O ile w obozie ludzie głodowali, o tyle obok willi Goth dobrze karmił swoje psy. Miał ich ok. 150. Czworonożnym ulubieńcem Gotha był pies Rolf. Psy były trenowane do szczucia więźniów.

Codziennością Gotha było chodzenie po obozie i torturo-

wanie oraz zabijanie więźniów z byle powodu. Czasem była to zbyt wolna praca, czasem wygląd osadzonego, a czasem bez powodu. Goth był uzależniony od morfiny. Zastrzyki dawał mu jeden z osadzonych, przed wojną lekarz. Nie stronił od alkoholu, przy czym pił tylko najdroższe trunki. Podczas takich libacji Goth okazywał się bardzo szczodry i obdarowywał gości upominkami wcześniej zrabowanymi od osadzonych. Umiał także przekupywać wysoko postawionych nazistów, by zachować swoją pozycję. Jednemu z nich zbudował nawet willę w Zakopanem. Umiał również świetnie grać przed władzami. Gdy specjalna komisja wizytowała obóz w Płaszowie, wcześniej odbyło się generalne sprzątnięcie. W warsztatach obozowych odstawiono przed komisją scenki z intensywnych prac, co było zupełną fikcją. Do-

datkowo obdarowywał członków komisji brylantami, a ci pisali piękne raporty, wychwalające obóz w Płaszowie.

Jednym z podwładnych Amona Gotha w obozie był Leonard John. Wyglądał komicznie, posiadając duży brzuch, krótkie nogi i bardzo wysoki, kobiecy głos. Wygląd mógł zmylić, ponieważ był to wyjątkowo sadysta. Podczas procesów Amona Gotha jeden ze świadków opisywał jak John wyselekcjonował 50 osób na śmierć. Byli wśród nich rodzice pewnej kobiety. Ta pobiegła do Johna, błagając go o uratowanie rodziców. Leonard John miał powiedzieć, by kobieta udała się do drugiego oficera, a on uwolni rodziców. Uradowana kobieta podeszła do oficera, a John nakazał mu strzelić kobiecie w tył głowy.

W historii jest także wątek lokalny. Jednym z oficerów obozowych był pochodzący z Torunia Edmund Zdrojewski. Wykonał kilkaset egzekucji. Jedną z nich dotknęła go mocno, ponieważ Amon Goth dowiedział się o romansie Zdrojewskiego z pewną piękną Żydówką. Nakazał więc swojemu podopiecznemu zabicie jej. Zdrojewski wykonał wyrok. Jeszcze przed zakończeniem wojny działalność Gotha wzbudziła podejrzenia. Zaczęto sprawdzać jego majątek i aresztowano, chociaż na krótko. Później został złapany przez Amerykanów i odesłany do Polski, a następnie powieszony.

(pw)

XX wiek

Zima z Chaussonami

Początek 1954 roku był trudny dla wciąż raczkującej komunikacji autobusowej w naszym regionie. Jakimi autobusami jeżdżono wówczas w Lipnie, Rypinie czy Dobrzyniu? Nie były to jeszcze autosany.

Trasy wokół Lipna obsługiwał wówczas PKS we Włocławku. Zakład posiadał autobusy marek Fiat, Praga, ale trzon floty stanowiły pojazdy francuskiej marki Chausson. Był to autobusy nie do zajechania. Istniała nawet trasa Paryż – Bombaj, którą obsługiwały właśnie one. W styczniu 1954 roku dziennikarze towarzyszyli na pokładzie autobusu Chausson na trasie Lipno-Rypin kierowcy Marianowi Grygielowi i konduktorze Urszuli Piaseckiej.

Była to przeprawa przez potężne zasy, które paraliżowały wówczas region. W przebijaniu się przez śnieg musieli pomagać pasażerowie. „Szybka ocena sytuacji, krótka decyzja i obsługa „Chaussona” wraz z pasażerami bierze się do rozgarniania

śniegu. Mróz szczypie w uszy, ręce grabieżą, ale śnieżna góra niknie w oczach. Jeszcze nieco wysiłku i autobus rusza, by za chwilę znów natrafić na białą ścianę nie do przebycia. Znów walka ze śniegiem i znów zwycięstwo” – czytamy w ilustrowanym Kurierze Polskim.

Zima 1954 roku była bardzo dokuczliwa. Załogi otrzymywały dodatkowe kożuchy i ciepłe filcowe buty. Niektóre załogi nocowały unieruchomione w trasie. Niestety niezawodne Chaussony przestały istnieć w 1970 roku, gdy Francuzi zamknęli ich produkcję. Zanim to nastąpiło, inżynierowie tej firmy wzięli udział w pomocy Polakom przy konstruowaniu kłowej konstrukcji Stara 28.

(pw)

XX wiek

Zabrakło zgody

W 1909 roku pojawiły się ambitne plany budowy kolei wąskotorowej łączącej zabór pruski z powiatem lipnowskim. Tory miały być położone także w Świętosławiu, Wielgiem czy Zbójnie i bieć aż do cukrowni w Ostrowitem.

Pierwsze podejście do budowy kolejki wąskotorowej miało miejsce w 1907 roku. Dwaj obywatele – Antoni Borzewski z Ugoszcza oraz Roman Gorecki z Obrowa uzyskali koncesję na przeprowadzenie kolejki. Wspólnicy mieli nadzieję znaleźć pieniądze wśród okolicznych ziemian. Liczyli, że kolejka polepszy komunikację z zabor-

niemieckim i stanie się okazją do sprzedaży płodów rolnych. Przeliczyli się. Pierwsze podejście do budowy kolejki zakończyło się na kilku zebraniach. Zakończył się ogólną kłótnią i niezgodą, a temat upadł na dwa lata.

W 1909 roku ci sami panowie postanowili poszukać pieniędzy za granicą. Z pomocą przyszła berlińska firma „Deutschland”.

Zajmowała się budową kolejek wąskotorowych służących np. wielkim fabrykom czy cukrowniom. Na miejscu budowy zaczęli działać nawet inżynierowie, na czele których stał niejaki Uhfelder. Koszt budowy wąskotorówki był wielki, sięgał półtora miliona rubli. Więcej niż połowę zapewniali Niemcy. Materiały do budowy, z wyjątkiem wagonów i

parowozów, miały pochodzić z zaboru rosyjskiego.

Kolejka miała ciągnąć się od Drwęcy w okolicach Lubicza przez Dobrzejewice, Steklin, Wolę, Kikół, Złotopole aż do Lipna. Jednocześnie w Obrowie tory miały rozgałęziać się na Łążyn, Zembowo, Świętosław, Mazowsze, Kijaszkowo, Wielgie, Zbójno aż do Ostrowitego i Ugoszcza. Jeszcze w 1910 roku w Lipnie odbyło się posiedzenie ziemian z okolicy w celu rozważenia spraw związanych z budową kolejki. O budowę miały ubiegać się trzy firmy – jedna z Belgii, druga z Niemiec i warszawska fabryka „Parowóz”. 150 tysięcy rubli na budowę mieli zebrać ziemianie.

Następne 150 tysięcy miała

wyłożyć cukrownia w Ostrowitem. Miała jednak swój warunek. Ziemianie mieli zadeklarować, że przez następne 10 lat będą uprawiać przynajmniej 400 morgów buraków wyłącznie na potrzeby cukrowni. Tu sprawa zaczęła się komplikować. Ziemianie i rolnicy nie chcieli przywiązywać się wyłącznie do cukrowni w Ostrowitem. Ostatecznie do porozumienia nie doszło, a na kolejki wąskotorowe trzeba było poczekać kilka lat. W 1916 roku tory ułożono na trasie z Lubicza do Lipna. Cukrownia Ostrowite również postarała się o własną wąskotorówkę, ale już na innej trasie.

(pw)

Historia poczty

XVI WIEK ♦ Poczta Polska jest jedną z najstarszych tego typu instytucji w Europie. Za początek państwowej poczty uznaje się rok 1558, kiedy król Zygmunt II August wydał pozwolenie na prowadzenie usług tego typu Włochowi Prosperowi Prowanie. Jednak już we wczesnym średniowieczu na terenie Polski istniały przewozy korespondencji królewskiej i książęcej

Początki funkcjonowania zorganizowanych usług pocztowych na terenie Polski związane są z tworzeniem się ośrodków władzy książęcej oraz królewskiej. Piastowscy władcy wysyłali oraz otrzymywali informacje dzięki systemowi posług komunikacyjnych zwanych podwodami. Zobowiązywało ono lokalnych przedstawicieli władzy do utrzymywania specjalnych pomieszczeń oraz dostarczanie koni dla przewożących informacje posłańców.

Wprowadzenie prawa podwodów w średniowiecznej Polsce przypisuje się Bolesławowi Chrobremu, który utworzył rozbudowaną sieć komunikacyjną, niezbędną do funkcjonowania administracji państwowej. Być może system ten wywodził się z wcześniejszych praw zwyczajowych, jednak pierwsze zapisane informacje na temat występowania tego prawa na ziemiach polskich znajdują się w łacińskich dokumentach wystawianych przez władców polskich oraz zawarte zostały w powstałym na przełomie XIII i XIV wieku „Najstarszym Zwodzie Prawa Polskiego” zwanym również „Księgą elbląską”. Regulował on zasady przesyłania korespondencji pomiędzy władcami, obsługi poselstwa przez wsie, przewozu rzeczy oraz odpowiedzialności za powierzone mienie.

Do rozwoju i upowszechnienia się w Polsce organizacji pocztowej przyczyniły się rozwój handlu oraz poczta kupiecka, która swoją genezę wywodziła z potrzeby komunikowania się kupców w sprawach handlo-

wych. Kupcy ci pochodzili z Niemiec, a później także z Włoch, z tymi zatem krajami utrzymywano najbardziej ożywione kontakty. W XIV i XV wieku Kraków kontaktował się z niemieckimi miastami za pośrednictwem posłańców, wynagradzanych przez kupieckie konfraternie. Najlepiej urządzonego tego rodzaju pocztę kupiecką posiadali Fuggerowie, którzy pod koniec XV w. założyli swoje faktorie w Krakowie. Pierwotnie służyły one do handlu miedzią, z czasem jednak zaczęły załatwiać również operacje finansowe.

Poczta Fuggerów wykorzystywana była początkowo jedynie do podtrzymywania łączności między tymi faktoriemi a biurem centralnym w Augsburgu. W późniejszych latach z usług tej poczty korzystali król Zygmunt I Stary, królowa Bona i podkanclerzy Piotr Tomicki. Drugą – obok fuggerowskiej – poważną pocztą kupiecką była poczta Seweryna Bonera. Dom bankowy Bonera utrzymywał stałych agentów, którzy pośredniczyli w przesyłaniu korespondencji osób prywatnych. Seweryn Boner w porozumieniu z pocztą rodziny Thurn-Taxis usiłował zaprowadzić w Krakowie pocztę regularną, co udało się mu na małą skalę, ale po jego śmierci przedsięwzięcie to upadło. Do powstania stałej polskiej poczty przyczyniła się śmierć królowej Bony w 1557 roku, gdyż król Zygmunt II August w celu wyegzekwowania spadku musiał utrzymywać stałą i regularną korespondencję z Włochami.

Jedna z najstarszych poczt w Europie

18 października 1558 roku monarcha udzielił przywileju na urządzenie i kierowanie pocztą Włochowi Prosperowi Prowanie. Z poczty tej, kursującej z Krakowa do Wenecji, mogły również korzystać osoby prywatne, mimo że koszty jej utrzymania ponosił król. Prowana szybko jednak wszedł w konflikt z rodziną Thurn-Taxis, która kontrolowała połączenia pocztowe w Austrii, na Węgrzech i we Włoszech. Doprowadziło to do cofnięcia po czterech latach nadanego Prowanie przywileju. W lipcu 1562 roku król zawarł nowy układ z Krzysztofem Taxisem, dyrektorem naczelnym poczty cesarskiej w Wiedniu, na mocy którego objął on wszystkie poczty w Polsce, tworząc jednolitą instytucję pod nazwą Poczta Polska, czyli Królewska. W jej skład wchodziła poczta włoska (Kraków-Wiedeń-Wenecja) i poczta litewska (Kraków-Warszawa-Wilno). Posłaniec pocztowy wyjeżdżał z Krakowa w każdą niedzielę rano, do Wiednia przybywał w środę, a następnie wyjeżdżał do Wenecji, gdzie przybywał po siedmiu dniach podróży. Na Litwę kurier udawał się w środę każdego tygodnia, by po tygodniowej jeździe pojawić się w Wilnie. Tak więc list z Krakowa do Wenecji „szedł” 10 dni, a z Krakowa do Wilna – dni 7. Opłata pocztowa wynosiła 3 grosze od 1 łuta wagi przesyłki prywatnej. Przesyłki króla i dworu były zwolnione od opłaty, ale monarcha wypłacał roczną subwencję na rzecz poczty w wysokości 1500 talarów (1200 na pocztę włoską, 300 na litewską). Kwotę tę pobierano w czterech ratach z cła kra-

kowskiego. Cały dochód z poczty otrzymywał jej dyrektor, który w zamian musiał troszczyć się o jej utrzymanie i zaopatrzenie.

Chociaż poczta polska pod zarządem nowego dyrektora zyskała rozległe i dobre połączenia zagraniczne, to jednak w wyniku rozmaitych intryg już po dwóch latach umowa z Taxisem została rozwiązana. Nowym dyrektorem poczty został Włoch Piotr Maffon, mieszkanin krakowski, który 9 stycznia 1564 roku otrzymał odpowiedni przywilej na prowadzenie poczty w okresie pięciu lat. W okresie tym zaznaczył się wyraźny regres tej instytucji, m.in. zabrakło stałego połączenia z Wenecją. W związku z tym kontrakt z Maffonem został rozwiązany przed terminem, a o kierownictwo poczty zaczął ubiegać się Sebastian Montelupi, jeden z najbogatszych mieszczan krakowskich. Z chwilą objęcia poczty zwanej „królewską” przez Sebastiana Montelupiego zakończył się jej początkowy okres rozwoju.

Królewska poczta Montelupiego zobowiązana była dostarczać królowi przesyłki co tydzień, gdy władca przebywał w dowolnym miejscu w Koronie lub co trzy tygodnie, gdy przebywał na Litwie. Trasa do Wenecji obsługiwana była co 15 dni, a do Wilna co 17 dni. Za swoje usługi Montelupi otrzymywał rocznie 1300 talarów oraz korzystał z opłat za prywatne przesyłki. Do jego dyspozycji stały też podwozy królewskie. W 1578 roku Stefan Batory, król Polski, ustanowił pierwszego polskiego mówcę pocztowego. System pocztowy został rozwinięty, co pomogło w lepszym zarządza-

niu korespondencją królewską i urzędową.

W okresie rozbiorów Polska była pod zaborami rosyjskim, pruskim i austriackim. Każdy z zaborców miał swój system pocztowy, co utrudniało komunikację wewnętrzną i z zagranicą. W okresie Księstwa Warszawskiego i Królestwa Polskiego Poczta Polska zaczęła rozwijać się bardziej dynamicznie. W 1829 roku wydano pierwszą polską markę pocztową.

Po odzyskaniu niepodległości w 1918 roku Poczta Polska stała się znów państwowym przedsiębiorstwem. Powstał pierwszy pełnoprawny urząd pocztowy. W okresie międzywojennym Poczta Polska intensywnie rozwijała swoją sieć usług pocztowych, telegraficznych i telefonicznych. Wprowadzono wiele nowoczesnych udogodnień, takich jak dostawa listów i paczek za pośrednictwem samolotów.

Po II wojnie światowej Poczta Polska stała się państwowym przedsiębiorstwem i była silnie scentralizowana. Przyjęto nowe technologie, w tym automatyzację i teleksy. Rozwinięto również sieć przesyłek i filii pocztowych.

Upadek komunizmu spowodował restrukturyzację Poczty Polskiej, a rynek usług pocztowych został otwarty na konkurencję. Poczta Polska nadal rozwija swoją działalność, oferując szeroki zakres usług, w tym kurierów, bankowość oraz inne usługi logistyczne.

**Opr. (Szyw), fot. (Szyw)
i Narodowy Instytut
Dziedzictwa**

INFORMATOR DLA MIESZKAŃCÓW POWIATU WĄBRZESKIEGO

Szukasz...? Tylko u nas znajdziesz wszystko w jednym miejscu

OGŁOSZENIA DROBNE

Budowlane Remonty

Remonty malowanie gładzie, ocieplanie, regipsy itp... tel. 885-810-599

Kultura i rekreacja

Miejska i Powiatowa Biblioteka Publiczna w Wąbrzeźnie
ul. Matejki 11 B
tel. 56 688 18 21

Wąbrzeski Dom Kultury
ul. Wolności 47
tel. 56 688 17 27

Centrum Sportu i Rekreacji
ul. Tysiąclecia 3
87-200 Wąbrzeźno
tel. 56 688 16 36

Oświata

Zespół Szkół Ogólnokształcących
ul. Wolności 35
87-200 Wąbrzeźno
tel. 56 688 22 85

Szkoła Podstawowa nr 3
ul. Tysiąclecia 1
87-200 Wąbrzeźno
tel. 56 688 20 19

Szkoła Podstawowa nr 2
im. Jana Pawła II
ul. Wolności 30
87-200 Wąbrzeźno
tel. 56 688 18 23

Przedszkole Miejskie. Bajka
ul. Żeromskiego 11
87-200 Wąbrzeźno
tel. 56 688 20 92

Przedszkole Alpido
ul. Marii Konopnickiej 13
87-200 Wąbrzeźno
kom. 604 238 767

Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy we Wroniu
Wronie 28
tel. 56 461 06 11

Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Wąbrzeźnie
ul. Wolności 35
87-200 Wąbrzeźno
tel. 56 688 21 75

Zespół Szkół Zawodowych
ul. Żeromskiego 6
87-200 Wąbrzeźno
tel. 56 688 13 52

Pomoc społeczna

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wąbrzeźnie
ul. Wolności 44
tel. 56 688 24 52

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Wąbrzeźnie
ul. Wolności 32
tel. 56 689 04 00

Dom Pomocy Społecznej
ul. Pod Młynik 4a
87-200 Wąbrzeźno
tel. 56 688 03 71

Przedsiębiorstwa komunalne

Zarząd Dróg Powiatowych
ul. 1 Maja 61
87-200 Wąbrzeźno
tel. 56 687 13 86

Miejski Zakład Energetyki Ciepłej Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Wąbrzeźnie
ul. Tysiąclecia 8
tel. 56 688 14 27

Zdrowie

Apteka Majowa
ul. Mickiewicza 11
87-200 Wąbrzeźno
tel. 56 620 04 49

Apteka Pod Arniką
ul. Wolności 10
87-200 Wąbrzeźno
tel. 56 688 26 55

Apteka Stokrotka
ul. Niedziałkowskiego 8
87-200 Wąbrzeźno
tel. 56 687 12 94

Apteka Dbam o Zdrowie
ul. Wolności 38
87-200 Wąbrzeźno
tel. 73 669 77 73

Apteka PULS VI
ul. Niedziałkowskiego 5
87-200 Wąbrzeźno
tel. 56 477 01 25

NZOZ Przychodnia Specjalistyczna "REMEDIUM"
ul. Matejki 2A, 87-200 Wąbrzeźno
tel. 56 688 29 89 lub tel. 56 687 17 87

Apteka Przyjazna
ul. Wolności 46
87-200 Wąbrzeźno
Tel. 56 651 06 50

Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Nowy Szpital w Wąbrzeźnie
ul. Wolności 27
tel. 41 240 1701

Przychodnia Lekarska "Amicus" N.Z.O.Z.
ul. Grudziądzka 58
87-200 Wąbrzeźno
tel. 56 687 16 46

NZOZ Zespół Lekarski „Medicus” Swarczewicz-Bejger Ewa, Swarczewicz Tomasz
ul. Pruszyńskiego 10,
87-200 Wąbrzeźno
tel. 56 687 08 87
tel. 56 687 30 22
tel. 56 687 30 23

Przychodnia Lekarska Świat Zdrowia Neuca Med
ul. Niedziałkowskiego 5
87-200 Wąbrzeźno
tel. 56 687 03 58

Niepubliczny Specjalistyczny Zakład Opieki Zdrowotnej "Endomed"
ul. Plac Jana Pawła II lokal nr 9
87-200 Wąbrzeźno
tel. 56 696 91 36
tel. 668 577 066

Przychodnia Medycyny Rodzinnej w Sitnie
Sitno 37
tel. 56 688 14 91

Przychodnia KEMED
ul. Matejki 20c
87-200 Wąbrzeźno
tel. 56 688 00 20

Remedium SC Indywidualna Praktyka Lekarska Ewa i Cezary Zapałowicz
ul. Matejki 2A
87-200 Wąbrzeźno
tel. 56 688 29 89
tel. 56 687 17 87

Numery alarmowe

Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej
ul. Św. Floriana 6
87-200 Wąbrzeźno
tel. 56 689 09 00
numer alarmowy 998
lub 112 z telefonów kom.

Komenda Powiatowa Policji
ul. Wolności 28
87-200 Wąbrzeźno
tel. 56 687 72 00
numer alarmowy 997
lub 112 z telefonów kom.

Pogotowie energetyczne 991
Pogotowie gazowe 992
Pogotowie ciepłownicze 993
Pogotowie wodno-kanalizacyjne 994

Powiatowy Urząd Pracy
ul. Wolności 44
87-200 Wąbrzeźno
tel. 56 688 28 00

Urząd Skarbowy w Wąbrzeźnie
ul. Macieja Rataja 2
tel. 56 687 17 77

PKS Dworzec Autobusowy
ul. 1 Maja 51
87-200 Wąbrzeźno
tel. 56 688 14 62

Urząd Gminy Dębowa Łąka
Dębowa Łąka 38
tel. 56 688 49 10

Urząd Gminy Książki
ul. Bankowa 4
tel. 56 688 81 67

Urząd Gminy Płużnica
Płużnica 60
tel. 56 687 52 00

Urząd Gminy Ryńsk
ul. Mickiewicza 21
87-200 Wąbrzeźno
tel. 56 687 75 00

Administracja

Urząd Miejski w Wąbrzeźnie
ul. Wolności 18
tel. 56 688 45 00
Starostwo Powiatowe w Wąbrzeźnie
Wolności 44
tel. 56 688 24 51 do 57
Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa
ul. Wolności 27
87-200 Wąbrzeźno
tel. 56 687 33 15

ZASADY NADAWANIA OGŁOSZEŃ DROBNYCH

Twoje ogłoszenie ukaże się WE WSZYSTKICH naszych dwutygodnikach: CGD, CLI, CRY, CWA.

Aby nadać ogłoszenie :

- Wyślij treść ogłoszenia na adres e-mail: reklama@wpr.info.pl. Otrzymasz e-mail zwrotny z wyceną i nr konta do wpłaty
- Odwiedź nasze biuro i nadaj ogłoszenie osobiście: ul. Dworcowa 4, 87-400 Golub-Dobrzyń
- Ogłoszenia do kolejnego numeru przyjmujemy do godziny 16⁰⁰ w poniedziałki

Szczegółowe informacje pod numerem telefonu 662 061 331 lub 608-688-587. Regulamin znajdziesz na stronie www.golub-cgd.pl

Poznali szkołę z tradycją

WĄBRZEŻNO ▶ 28.03.2024 r. odbyły się „Drzwi Otwarte” w Zespole Szkół Ogólnokształcących w Wąbrzeźnie. W gościnnych progach ponad 100-letniej szkoły przyszli absolwenci klas VIII mogli zapoznać się z ofertą nauczania, poznać otoczenie i wyposażenie pracowni

W szkole gościli uczniowie wszystkich szkół podstawowych powiatu wąbrzeskiego oraz uczniowie szkoły podstawowej z Radzyna Chełmińskiego. Organizatorzy przygotowali wyjątkową atrakcję w postaci sztuki teatralnej, wystawionej w Wąbrzeskim Domu Kultury pt.: „Makbet”.

– Przy pełnej sali uczniowie Zespołu Szkół Ogólnokształcących w Wąbrzeźnie pokazali się z jak naj-

lepszej strony. Mamy nadzieję, że zachęcą przyszłych absolwentów szkół podstawowych do wstąpienia w progi Liceum od 1 września 2025 r. – podaje Wydział Oświaty, Zdrowia, Kultury i Sportu Starostwa Powia-

towego w Wąbrzeźnie.

Na stronie internetowej starostwa dostępna jest obszerna relacja fotograficzna z „Drzwi Otwartych” w Zespole Szkół Ogólnokształcących w Wąbrzeźnie oraz ze sztuki

teatralnej pt.: „Makbet”. My prezentujemy kilka wybranych kadrów. Jak widać, młodzieży się podobało!

(red), fot. Starostwo Powiatowe w Wąbrzeźnie

OGŁOSZENIE

DWUTYGODNIK REGIONU
WĄBRZESKIEGO

CWA

Redakcja:
87-400 Golub-Dobrzyń,
ul. Dworcowa 4,
tel. 662 061 331,
e-mail: redakcja@wpr.info.pl

Redaktor naczelny:
Andrzej Korpalski
tel. 535 170 961
a.korpalski@wpr.info.pl
Dział reklamy i ogłoszeń:
tel. 608 688 587
e-mail: reklama@wpr.info.pl

Kolportaż prasy:
tel. 662 061 331

Wydawca:
WPR Sp. z o.o.
87-400 Golub-Dobrzyń,
ul. Dworcowa 4
(Nakład WPR 3700 egz.)

Druk:
POLSKA PRESS Sp. z o.o.
02-672 Warszawa, ul. Domaniewska 45

Redakcja nie zwraca tekstów
niezamówionych oraz zastrzega
sobie prawo do ich redagowania
i skracania. Redakcja nie odpowiada
za treść zamieszczonych ogłoszeń.

Wójt Gminy Książki informuje:

że na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Gminy Książki oraz na stronach internetowych Urzędu zamieszczony został wykaz nieruchomości przeznaczonej do wydzierżawienia w drodze bezprzetargowej w miejscowości Książki, tj. część dachu budynku znajdującego się przy ul. Ks. Kujawskiego 8 w Książkach.

Wójt Gminy Książki
Krzysztof Zieliński

Coraz mniej umów o dzieło

REGION ▶ W 2024 roku do ZUS wpłynęło 1,1 mln formularzy RUD, w których zgłoszono blisko 1,4 mln umów o dzieło. To najmniejsza liczba formularzy oraz umów o dzieło zgłoszonych do ZUS-u od momentu wprowadzenia rejestru umów o dzieło. W województwie kujawsko-pomorskim złożono ponad 23,1 tys. formularzy RUD, dotyczących 24,5 tys. umów o dzieło

– W 2024 roku do ZUS wpłynęło o 97,6 tys. mniej formularzy RUD, a na tych formularzach zgłoszono o 235,1 tys. umów o dzieło mniej niż w roku 2023. Nie zmieniła się jednak charakterystyka podmiotów zgłaszających umowy o dzieło ani ich wykonawców – informuje Krystyna Michałek, regionalna rzeczniczka prasowa ZUS w województwie kujawsko-pomorskim.

W porównaniu do lat 2021-2022 spadek liczby złożonych formularzy jest mniejszy i wynosi odpowiednio 19,9 tys. oraz 49,5 tys. Natomiast w przypadku liczby zgłaszanych umów o dzieło w 2024 roku, w porównaniu do lat 2021-2022, spadek jest znacznie większy i wynosi kolejno 339,7 tys. oraz 319,2 tys.

Zgłaszający umowę o dzieło

Od 1 stycznia do 31 grudnia 2024 roku umowy o dzieło na formularzu RUD zgłosiło 71,7 tys. podmiotów. Spośród nich 70 tys. (niemal 98 proc.) to płatnicy składek zarejestrowani w ZUS. Osób fizycznych, które zgłosiły umowę o dzieło do ZUS, a nie są płatnikami składek, było 1,1 tys., co stanowi 1,52 proc. ogółu zgłaszających. Natomiast na Kujawach i Pomorzu blisko 3 tys. płatników

składek przekazało informacje dotyczące zgłoszeń umowy o dzieło.

W 2024 roku umowy o dzieło zgłaszano głównie za pośrednictwem Platformy Usług Elektronicznych ZUS, dzięki czemu przekazano 1,02 mln formularzy RUD, co stanowi 91,71 proc. wszystkich zgłoszeń. Drugim najczęstszym sposobem składania formularza RUD było przekazanie ich za pośrednictwem poczty. W taki sposób do Zakładu złożono 84,6 tys. formularzy. Stanowiło to 7,59 proc. ogółu zgłoszeń. Sporadycznie dokumenty te składano osobiście w sali obsługi klientów – zaledwie 0,01 proc. przypadków.

Sekcje PKD płatnika składek dominujące w województwie kujawsko-pomorskim w 2024 roku: M –

Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (14,83 proc.); C – Przetwórstwo przemysłowe (12,35 proc.); R – Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją (9,87 proc.); G – Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (8,30 proc.); S – Pozostała działalność usługowa (8,03 proc.)

Wykonawcy umów o dzieło

W 2024 roku na formularzach RUD częściej zgłaszano umowy o dzieło zawierane z mężczyznami, którzy stanowili 51,75 proc. wykonawców. Prawie co czwarty wykonawca umowy o dzieło to osoba w wieku 30–39 lat, a takich zgłoszeń odnotowano 78,0 tys. Umowy

o dzieło najczęściej zawierano na jeden dzień lub na osiem dni.

Najwięcej osób wykonywało umowy o dzieło w sekcji J – informacja i komunikacja, gdzie zarejestrowano 82,3 tys. wykonawców, co stanowi 20,18 proc. ogółu. Na kolejnych miejscach uplasowały się następujące sekcje: M – działalność profesjonalna, naukowa i techniczna – 73,8 tys. wykonawców (18,10 proc.); R – działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją – 56,9 tys. wykonawców (13,95 proc.); P – edukacja – 50,3 tys. wykonawców (12,34 proc.); S – pozostała działalność usługowa – 45,2 tys. wykonawców (11,07 proc.).

Umowy o dzieło z cudzoziemcami

Umowy o dzieło były również

zawierane z cudzoziemcami. Liczba obcokrajowców wykazanych w formularzach RUD przekroczyła 19,3 tys., co stanowi 5,29 proc. wszystkich osób realizujących umowy o dzieło. Najczęściej podpisywano umowy z obywatelami Ukrainy – 43,38 proc. Dalej znaleźli się obywatele Białorusi – 28,46 proc., Rosji – 3,40 proc., Wielkiej Brytanii – 1,61 proc., Niemiec – 1,59 proc., Indii – 1,23 proc., Pakistanu – 1,20 proc. i Włoch – 1,05 proc. Natomiast liczba umów o dzieło zawartych z cudzoziemcami wyniosła 66,8 tys., co stanowi 4,85 proc. wszystkich umów o dzieło zawartych w 2024 r.

Choć liczba zgłaszanych umów o dzieło w 2024 roku jest najniższa od początku funkcjonowania rejestru, odnotowano niewielki wzrost odsetka umów zawieranych z cudzoziemcami w porównaniu z rokiem poprzednim. Najczęściej są one nadal zawierane z obywatelami Ukrainy, jednak warto podkreślić wzrost liczby umów o dzieło zawieranych z obywatelami Białorusi. Za uważalny jest także pojawiający się wśród cudzoziemców trend zawierania umów z obywatelami, m.in. Indii.

(red),
fot. ZUS

Region

Od maja dodatek do renty socjalnej

Osoby uprawnione do renty socjalnej, które są całkowicie niezdolne do pracy oraz do samodzielnej egzystencji, mogą otrzymać dodatek dopełniający. Jego wysokość wynosi 2610,72 zł brutto. ZUS wyjaśnia, kto i kiedy otrzyma ten dodatek z urzędu, a kto będzie zobowiązany do złożenia wniosku.

Osobom, które na 1 stycznia 2025 roku pobierały rentę socjalną oraz posiadały ważne orzeczenie o całkowitej niezdolności do pracy i do samodzielnej egzystencji, ZUS przyzna dodatek dopełniający z urzędu. Natomiast wniosek o dodatek (druk EDD-SOC) powinny złożyć te osoby, które w tym dniu miały prawo do renty socjalnej, ale nie posiadały orzeczenia o niezdolności do samodzielnej egzystencji. – Do formularza należy dołączyć zaświadczenie o stanie zdrowia, które powinno być wystawione przez lekarza na druku OL-9, nie wcześniej niż miesiąc przed złożeniem wniosku – informuje Krystyna Michałek, regionalna rzeczniczka prasowa ZUS w województwie kujawsko-pomorskim.

Kiedy ZUS wypłaci dodatek dopełniający

W przypadku osób, którym ZUS z urzędu przyzna dodatek dopełniający, pierwsza wypłata tego dodatku nastąpi w maju, w terminach płatności rent socjalnych, z wyrównaniem od 1 stycznia 2025 roku. Natomiast osobom, które będą miały orzeczenie o niezdolności do samodzielnej egzystencji po 1 stycznia br., dodatek ZUS przyzna od miesiąca, w którym spełnią warunki do jego otrzymania, najwcześniej od miesiąca złożenia wniosku.

Jaka jest wysokość dodatku dopełniającego

Dodatek dopełniający wynosi **2610,72 zł brutto** i będzie waloryzowany raz w roku, w marcu. Wskaźnik waloryzacji uwzględni wyłącznie ogólny poziom inflacji z poprzedniego roku kalendarzowego. Od kwoty dodatku, podobnie jak

od renty socjalnej, pobierana jest składka na ubezpieczenie zdrowotne oraz zaliczka na podatek dochodowy. Z kwoty dodatku dopełniającego ZUS będzie mógł dokonywać potrąceń i egzekucji na tych samych zasadach, jak w przypadku renty socjalnej.

Dodatek dopełniający może zostać zawieszony lub zmniejszony w przypadku osiągnięcia przychodu z działalności objętej obowiązkiem ubezpieczenia społecznego. W sytuacji, gdy prawo do renty socjalnej zostanie zmniejszone lub zawieszone w wyniku przekroczenia określonych progów przychodu – 70 proc. lub 130 proc. przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia – dodatek dopełniający również ulegnie zmniejszeniu lub zawieszeniu. Od marca do maja limity te wynoszą odpowiednio 5 934,10 zł brutto oraz 11 020,40 zł brutto.

Czy dodatek dopełniający będzie miał wpływ na inne świadczenia

Dodatek dopełniający wypłacany przy rencie socjalnej wpłynie na prawo i wysokość świadczenia uzupełniającego dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji. W związku z tym przyznanie dodatku dopełniającego skutkuje wstrzymaniem świadczenia 500 plus dla niesamodzielnych. Wyrównanie zostanie pomniejszone o nadpłacone od stycznia 2025 roku świadczenie 500 plus. Ponadto dodatek dopełniający będzie miał również wpływ na prawo i wysokość tzw. 14. emerytury.

Zbieg prawa do renty socjalnej z rentą rodzinną

Od stycznia 2025 roku, w przypadku zbiegu uprawnień do renty socjalnej oraz renty rodzinnej, kwota renty socjalnej zostanie obniżo-

na w taki sposób, aby łączna suma obu świadczeń nie przekraczała 300 proc. najniższej renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy, która obecnie wynosi 5636,73 zł brutto. Należy jednak pamiętać, że obniżona renta socjalna nie może być niższa niż 10 proc. najniższej renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy, co odpowiada kwocie 187,89 zł. W przypadku obniżenia renty socjalnej z powyższych powodów, kwota dodatku dopełniającego zostanie pomniejszona o ten sam procent, o jaki obniżono rentę socjalną. Natomiast, jeśli kwota renty rodzinnej przekroczy 300 proc. najniższej renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy (aktualnie 5636,73 zł brutto), zarówno renta socjalna, jak i dodatek dopełniający nie będą przysługiwały.

(red)

ZUS gotowy do wypłaty trzynastek

REGION ▶ Zakład Ubezpieczeń Społecznych przygotowuje się do wypłaty tzw. trzynastej emerytury, czyli dodatkowego rocznego świadczenia pieniężnego. Pierwszy termin wypłaty przypada na 1 kwietnia. W tym terminie trzynastkę otrzyma 888,5 tys. uprawnionych w całym kraju, a w województwie kujawsko-pomorskim 65,9 tys. osób

– Dodatkowe roczne świadczenie pieniężne przysługuje w wysokości najniższej emerytury, która w tym roku wynosi 1878,91 zł brutto. Aby je otrzymać, nie trzeba składać żadnego wniosku –

ZUS przyzna je uprawnionym automatycznie – informuje Krystyna Michałek, regionalna rzeczniczka prasowa ZUS w województwie kujawsko-pomorskim.

Jak co roku, Zakład Ubez-

pieczeń Społecznych wypłaci trzynastki wraz z świadczeniem za kwiecień. Pierwszy termin wypłaty przypada na 1 kwietnia. – Środki do osób pobierających emeryturę i renty w tym terminie zostaną przekazane na pocztę 27 marca, natomiast do banku trafią 31 marca. W pierwszej transzy trzynastkę otrzyma 888,5 tys. uprawnionych w całym kraju, na łączną kwotę 1 mld 665 mln zł brutto. W województwie kujawsko-pomorskim 65,9 tys. osób otrzyma łącznie 123,8 mln zł – dodaje rzeczniczka.

Harmonogram wypłat dodatkowego świadczenia pieniężnego przedstawia się następująco: 1, 6, 10, 15, 20, 25 kwietnia oraz 1 maja (dotyczy osób pobierających świadczenie lub zasiłek przedemerytalny). Jeśli termin płatności świadczenia przypada na sobotę, niedzielę lub inny dzień ustawowo wolny od pracy, ZUS

zrealizuje wypłatę przed tym dniem. W związku z tym osoby, które otrzymują świadczenia 6 i 20 kwietnia oraz 1 maja, mogą spodziewać się ich wcześniejszej wypłaty, najpóźniej do 4, 18 i 30 kwietnia.

Dla kogo trzynasta emerytura

Trzynastą emeryturę w wysokości 1878,91 zł brutto otrzymają osoby, które na dzień 31 marca będą miały prawo do wypłaty jednego z długoterminowych świadczeń, takich jak emerytura, renta, nauczycielskie świadczenie kompensacyjne, rodzicielskie świadczenie uzupełniające, świadczenie przedemerytalne lub zasiłek przedemerytalny.

W przypadku zbiegu prawa do świadczeń, na przykład emerytury z ZUS i KRUS lub emerytury wypłacanej wraz z rentą wypadkową, osobie uprawnionej przysługuje tylko jedno dodatkowe roczne

świadczenie pieniężne, zwane potocznie „trzynastką”. Jeśli świadczenia są wypłacane przez dwa różne organy emerytalno-rentowe, dodatkowe roczne świadczenie pieniężne zostanie wypłacone przez ZUS.

Wysokość trzynastki, jeśli prawo do renty rodzinnej ma kilka osób

Jeśli prawo do renty rodzinnej przysługuje więcej niż jednej osobie, to przyznawane jest jedno dodatkowe roczne świadczenie, które zostanie podzielone na tyle równych części, ile osób ma prawo do renty rodzinnej na dzień 31 marca danego roku. Na przykład, jeśli do renty rodzinnej uprawnione są dwie osoby, w 2025 roku każda z nich otrzyma połowę aktualnie obowiązującej minimalnej emerytury brutto.

(red)
fot. ZUS

Region

Renta wdowia – nie zwlekaj z wnioskiem

Do ZUS-u wpłynęło ponad 592,6 tys. wniosków o tzw. rentę wdowią, w tym 35,5 tys. z województwa kujawsko-pomorskiego. Osoby uprawnione do tego świadczenia, które jeszcze nie złożyły wniosku, mogą to zrobić zarówno elektronicznie, jak i w formie papierowej.

Od lipca osoby uprawnione do dwóch świadczeń emerytalno-rentowych, z których jedno to renta rodzinna po zmarłym małżonku, będą mogły otrzymywać łączne świadczenia: jedno (wybrane) w pełnej wysokości oraz 15 proc. drugiego. – Aby skorzystać z tej możliwości, należy złożyć wniosek o symbolu ERWD do końca lipca 2025 roku. Jeśli wniosek zostanie złożony w terminie i spełnione zоста-

na wszystkie warunki do uzyskania tzw. renty wdowiej, świadczenie będzie przysługiwać od lipca – informuje Krystyna Michałek, regionalna rzeczniczka prasowa ZUS w województwie kujawsko-pomorskim.

W przypadku wniosków złożonych po 31 lipca, prawo do wypłaty świadczenia będzie obowiązywać od dnia spełnienia warunków, jednak nie wcześniej niż od miesiąca, w którym wniosek został złożony. – Na

przykład, jeśli ktoś złoży wniosek 10 sierpnia i spełni warunki do renty wdowiej, prawo do wypłaty świadczenia będzie przysługiwać od sierpnia. Aby nie przegapić terminu, warto już teraz odwiedzić placówkę ZUS i złożyć wniosek. Można go również przesłać pocztą lub elektronicznie za pośrednictwem platformy PUE/eZUS – dodaje rzeczniczka.

Od stycznia do ZUS-u w całym kraju wpłynęło ponad 592,6 tys. wniosków o rentę wdowią. Aż 90 proc. złożonych formularzy jest wypełnianych przez kobiety. 76 proc. wnioskodawców osobiście odwiedziło Sale Obsługi Klientów, podczas gdy jedynie 4 proc. wdów i wdowców skorzystało z elektronicznej możliwości przesłania wypełnionego druku przez PUE/eZUS. Na Kujawach i Pomorzu złożono już ponad 35,5 tys. formularzy.

(red), fot. ZUS

Region

Uwaga na oszustów!

Internetowi oszuści ponownie podszywają się pod ZUS, wysyłając fałszywe maile, w których żądają podania danych wrażliwych. ZUS ostrzega, aby w żadnym przypadku nie odpowiadać na te maile ani nie otwierać załączników pochodzących od oszustów.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych ostrzega przed oszustami, którzy podszywają się pod ZUS. Oszuści wysyłają maile z nazwą „zus-pl”, co może wprowadzać wielu klientów w błąd. W treści wiadomości znajduje się jednak adres „kontakt@dentalstudio.krakow.pl”. – W mailu oszuści proszą o aktualizację danych z powodu problemów z przetworzeniem płatności. Po kliknięciu w podany link otwiera się strona logowania do ezus, której adres to „prowebdigital.com.ng”. Po zalogowaniu otwiera się okno do wpisania danych karty kredytowej – informuje Krystyna Michałek, regionalna rzeczniczka prasowa ZUS w województwie kujawsko-pomorskim.

ZUS ostrzega, aby w żadnym wypadku nie odpowiadać na maile ani nie otwierać załączników pochodzących od oszustów. Tego rodzaju korespondencja ma na celu najczęściej zainfekowanie komputera lub uzyskanie dostę-

pu do wrażliwych danych przechowywanych w jego pamięci.

– Zakład nigdy nie prosi swoich klientów o podanie danych wrażliwych drogą mailową ani nie wysyła informacji o błędnym logowaniu do PUE/eZUS, które zachęcają do otwierania plików lub linków. ZUS kontaktuje się drogą elektroniczną wyłącznie z klientami, którzy posiadają konto na Platformie Usług Elektronicznych i wybrali tę formę komunikacji. Mail w takim przypadku zawsze zawiera imię i nazwisko konkretnego pracownika ZUS – wyjaśnia rzeczniczka.

W sytuacji, w której klient ma wątpliwości co do nadawcy otrzymanej korespondencji, ZUS prosi o kontakt z najbliższą placówką Zakładu lub Centrum Kontaktu Klientów pod numerem: 22 560 16 00 lub adresem mailowym cot@zus.pl.

(red)

Urodzinowy marsz i... apel do kibiców

WYDARZENIE ▶ Pod okiem trenera Bogdana Oskwarka fanki KS Futgol wyruszyły na marsz w piękny, słoneczny dzień

– To wyjątkowe wydarzenie odbyło się w ramach Futgolo-wego Wirtualnego Biegu Urodzinowego, który łączy naszą społeczność w aktywności fizycznej i dobrej zabawie – czytamy na stronie Klubu Sportowego Futgol w Dębowej Łące. – Jak obiecaliśmy, pogoda dopisała, humory również, a każda uczestniczka otrzymała pamiątkowy medal. Dziękujemy wszystkim paniom za udział i pozytywną energię, a trenerowi Bogdanowi za profesjonalne prowadzenie zajęć. To dopiero początek naszych wspólnych przygód z nordic walking! Do zobaczenia na kolejnych wydarzeniach! – kończy się wpis na stronie klubu.

27 marca br. KS Futgol za-

proponował edukację w ramach kulturalnego kibicowania. Przed wejściem na halę sportową w Dębowej Łące zawieszono plakat przypominający, że w sporcie uczestniczą też kibice. A ich zachowanie ma ogromne znaczenie, które przekłada się na młodsze pokolenia.

Kibicowanie to wielkie emocje, które można wyrazić w kulturalny sposób, a co więcej dać przykład dzieciom i wnukom. Udział w sportowych wydarzeniach to często wspólne przeżycia rodzinne. Tym bardziej ważne jest, żeby dziadkowie i ojcowie, a nawet starsi bracia dawali właściwy przykład. Plakaty na drzwiach hali w Dębowej Łące za sprawą KS Futgol mają następujące

uwagi:

„Dzieci dopiero się uczą i jeszcze nie grają jak Robert Lewandowski; sędzia wciąż zdobywa doświadczenie – to jeszcze nie Szymon Marciniak; trener to nie Jurgen Klopp, ale daje z siebie wszystko! To nie finał mistrzostw świata – wynik nie jest najważniejszy; trybuny to nie żyła – wspieramy młodych zawodników pozytywnym dopingiem.”

– Dziękujemy wszystkim, którzy pomagają tworzyć przyjazną atmosferę podczas naszych meczów! – brzmi wpis z 27 marca br. na stronie klubu.

**Oprac. B. Walas
fot. KS Futgol**

Region

Rośnie nowy Kasparow?

Słynny rosyjski mistrz szachowy najlepszy na świecie był już w wieku 22 lat. Adam Gappa z Golubia-Dobrzynia ma więc jeszcze dekadę, by dojść jeśli nie do światowego czempionatu to osiągnięcia jak najwyższego poziomu i spełnienia swoich szachowych marzeń. Wspierają go w tym rodzice i klub.

Adam Gappa ma 12 lat, mieszka w Golubiu-Dobrzyniu, uczy się w Szkole Podstawowej

nr 2 im. Orła Białego w Golubiu-Dobrzyniu, chodzi do klasy VIb. Jednym z tych, którzy na po-

czątku drogi – być może – ku sławie pomagają mu kroczyć jest Benedykt Mroziński, miejscowy działacz i organizator wielu turniejów szachowych. On o Adamie Gappa powiedział, że „w szachy grałby nawet obudzony w środku nocy”. My o młodego zawodnika pytamy rodziców Adama.

– Syn rozpoczął grę w szachy około półtora roku temu. Pierwszy raz wziął udział w zorganizowanym przez pana Benedykta Mrozińskiego Mikołajkowym Turnieju o Puchar Burmistrza Golubia-Dobrzynia w grudniu 2023 roku. Od tego czasu Adam należy do klubu szachowego UKS Rycerz Golub-Dobrzyni. Syn osiąga sukcesy w swojej grupie wiekowej i nie tylko. Gra również w turniejach OPEN z dorosłymi zawodnikami – mówi Izabela Gappa, mama Adama.

I dalej Pani Izabela wymienia, na naszą prośbę oczywiście, sukcesy swojego syna. Pierwszym było zdobycie w grudniu 2023 roku III miejsca w Otwartych Mistrzostwach Powiatu

Toruńskiego w szachach klasycznych, a pierwszym turniejem, który wygrał, był dziewiąty Otwarty Turniej Grand Prix Torunia Fundacja In Spe 2023/24 – OPEN B. W IV Festiwalu Szachowym o Puchar Wójta Gminy Kolbudy koło Gdańska w szachach błyskawicznych został najlepszym zawodnikiem w grupie OPEN do rankingu 1500 FIDE. W Toruniu w II Jagiellońskim Festiwalu Szachowym w szachach klasycznych w grupie rankingowej 1400-1900 PZSzach zdobył tytuł najlepszego juniora.

– Adam od września 2024 r. regularnie uczestniczy w turniejach Międzyszkolnej Ligi Szachowej „Edukacja przez szachy” województwa kujawsko-pomorskiego, na każdej z nich w grupie dla klas 4-6 zajmując miejsca na podium, z czego pięć turniejów zwyciężył. W listopadzie 2024 r. w Wąbrzeźnie w turnieju szachowym w szachach szybkich zajął II miejsce w grupie do lat 14. Również w listopadzie wziął udział w Otwartych Mistrzostwach Powiatu Toruńskiego w szachach klasycznych, zdobywając III miejsce i jednocześnie II kategorię PZSzach. W Mikołajkowym Turnieju Szachowym o Puchar Burmistrziny Golubia-Dobrzynia w grudniu zajął I miejsce w grupie do lat 12 – dodaje Izabela Gappa.

Obecnie 12-latek jest w trakcie zdobywania częściowych norm na pierwszą kategorię

PZSzach. Pierwszą normę uzyskał w Warszawie na II Bemowskim Festiwalu Szachowym w styczniu 2025 roku. Adam próbuje swoich sił na turniejach w różnych miastach Polski, grając również w Bydgoszczy, Inowrocławiu, Słupsku.

– Syn traktuje szachy jako pasję. Jego celem jest rozwijanie się w tym kierunku i dążenie do podnoszenia swoich umiejętności. Interesuje się również historią związaną z szachami oraz bieżącymi wydarzeniami środowiska szachowego. My jako rodzice traktujemy pasję syna poważnie i staramy się mu umożliwić jak najczęstszy udział w turniejach. Adam jest w rodzinie pierwszą osobą, która interesuje się w takim stopniu szachami. Mamy nadzieję, że w przyszłości uda mu się zrealizować swoje marzenia i cele związane z grą w szachy – kończy Izabela Gappa.

Nie wiemy, jak daleko zajdzie w szachach Adam Gappa, ale mamy nadzieję, że dzisiejsze porównanie do legendarnego Kasparowa wcale nie będzie mocno na wyrost, a w przyszłości ta publikacja i ten egzemplarz naszej gazety CGD stanie się nie lada gratką, dotyczącą nowego mistrza. Adamowi życzymy wielu sukcesów, o których z przyjemnością będziemy informować.

(ak), fot. nadesłane